

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 164. szám — 1940 július 21 vasárnap — Ára: 24 fillér

Ha Anglia azonnal megfelelő választ nem ad Hitler felszólítására, - megkezdődik a nagy német támadás

Ahhoz, hogy a németek átmenjenek a La Manche csatornán, el kell pusztítani Londont, sokkal alaposabban, mint Varsót és Rotterdamt — írja az olasz sajtó

Londonból érkező hírek szerint az angol kormány eleve elutasította Hitler felszólítását

A spanyol nép számára is nemsokára ütni fog az óra

Hitler hosszabb megbeszélésen fogadta gróf Ciano

Rómából azt jelentik, hogy Molotov és a magyar követ megbeszélést folytatott

Hitler vezér és kancellár által Anglia felelős vezetőihez intézett végső felhívás hatása alatt áll az egész világ. Angol részről egyelőre csak a sajtó és rádió útján jelentkezett visszhang, mely elutasító jellegű.

Berlini illetékes körökben a pénteki Hitler beszédre vonatkozó angliai hangokkal kapcsolatosan kijelentették, hogy ezeket a megnyilatkozásokat nem lehet a nép hangjának nevezni. Az a sietség és gyorsaság, amellyel Londonban megkísérelték a Führer felhívására válaszolni bizonyítja, hogy nem felelősségérzettel áthatott válaszközlésről van szó. Ezek a hangok mindenekelőtt az angol vezetőrétegektől és az angol sajtótól erednek és „nyomorúságosnak” kell azokat minősíteni.

Egy másik berlini jelentés hangoztatja, hogy a Führernek a birodalmi gyűlésen elmondott beszéde folyamán támadt első visszhang a berlini sajtó szerint hijjával van annak az értelemnek, amelyre a Führer még utoljára hivatkozott.

A Deutsche Allgemeine Zeitung megállapítja, hogy az angol lapokban eddig nem fedezhető fel a beszéd által megadott eshetőségek tárgyalagos vizsgálata. A Börsenzeitung az angol sajtó első megjegyzéseinek lényegét „az angolok felléptettségében és a tényleges helyzettel szemben tanúsított szándékos vaktságban látja.”

NÉMETORSZÁG ÉS OLASZORSZÁG VÉGSŐ TAMADÁSA KÜSZÖBÉN

Az olasz sajtó érdeklődésének központjában Hitler beszéde áll. A lapok vezércikkeiket a beszédnek szentelik. Virgino Gayda a Giornale d'Italiában „A brit felelőség” c. alatt foglalkozik Hitler beszédével. Hitler — írja Gayda — annak a végső támadásnak küszöbén mondott, el beszédét, amelyet Németország és Olaszország Angliára és az angol birodalom ellen megindít. Hitler jogos büszkeséggel beszélt népéhez és a világhoz

A londoni uralkodó osztály vezetői most ismét felemelhetik gögös szavukat, hogy eltitkolják népeik előtt a való helyzetet. Hitler egész beszéde hatalmas vádirat a brit uralkodó osztály ellen.

A Resto del Carlinoban Farinacci azt írja, hogy az Anglia elleni háborúban egészen újszerű harci módszert kell alkalmazni. Ahhoz, hogy a németek átmenjenek a La Manche csatornán, el kell pusztítani Londont, sokkal alaposabban, mint Varsót és Rotterdamt. Ha Anglia azonnal megfelelő választ nem adna Hitler felszólítására, Németország a legrövidebb időn belül megkezdí nagy támadását.

Bár a Londonból érkező hírek szerint az angol kormány már eleve elutasította Hitler felhívását, egyes olasz tudósítók nyomtatékosan rámutatnak arra, hogy Anglia számára az egyetlen célszerű válasz az lehet, ha meghajlik a tengelyhatalmak akarata előtt.

ANGOL VISSZAUTASÍTÁS

Stockholmi jelentés szerint az angol rádió már pénteken este sietett kijelenteni, hogy Anglia Hitler felhívását vissza fogja utasítani és ebben az összefüggésben rámutatott Churchillnek az elmúlt vasárnapon elmondott rádióbeszédére, most a Reuter diplomáciai levelezője is leírja, hogy jól informált angol körök azon nézetet tartalmazzák, hogy Hitler beszéde oly keveset tartalmaz, hogy alig érdemli meg a hivatalos körök figyelmét.

A diplomáciai levelező azonban egyidejűleg Churchill nyilatkozatát is közli a Führer beszédéhez, de azzal a fordulattal, hogy Hitler egyes megjegyzéseire a miniszterelnök a parlamentben nyilatkozni fog.

A Times szombati számában azt írja, hogy az angol nép hadat üzent Németországnak s a háborút folytatni fogja: „ezt a feleletet Németországban már előre tudni kellett volna.” A Daily Herald is Anglia végső győzelméig akarja folytatni a háborút, míg a londoni

sajtó többi képviselői szintén kijelentik, hogy Anglia Hitlernek bekére való felhívását nem fogadja el. — Az Angliából érkező eme első hangoknál feltűnik, hogy nemcsak a többé-kevésbé befolyásolt propagandaszervek, mint a rádió és a Reuter-ügynökség hangoztatják a visszautasítást, hanem a sajtó is, ami a reakció teljes képét mutatja.

„ANGLIA A BÉKE VAGY PUSZTULÁS KÖZÖTT VALASZTHAT”

Az Egyesült Államokban a legnagyobb feltűnést keltette a Führer beszéde, amelyben utolsó felhívással fordul Anglia józan eszéhez. Az amerikai közvélemény feszült várakozással tekint most London felé. Kijelentik, hogy London válasza sorsdöntő lesz a világtörténelem alakulására.

Hitler beszédét sok amerikai rádióállomás közvetítette és sokmillió amerikai hallgatta a beszédet, jóllehet, csak röviddel előbb jelentették be.

Előre számítva a Führer tegnapi felhívására, az utóbbi napokban több amerikai lap megkísérelte, hogy Churchill múlt vasárnapi beszéde alapján megjósolja, milyen lesz a Führer felhívására adandó angol válasz.

A newyorki lapok teljes egészében közölték Hitler nagyszabású beszédét. Hatalmas címfeliratokban egyöntetűen kifejezésre juttatják, hogy Anglia a béke vagy a pusztulás között választhat. Természetesen a Führernek Angliához intézett szavai állnak előtérben.

Az Associated Press, mely egész terjedelmében közölte a beszédet, hangsúlyozza Hitler intelmét, hogy világbirodalom pusztul el, ha Anglia kitar a küzdelem folytatása mellett.

A SVÉD SAJTÓ SZERINT ANGLIA ELUTASÍTÓ MAGATARTÁST TANUSÍT

A Német TI stockholmi jelentése szerint a „Svenska Dagbladet” jelenté Londonból hogy londoni hi-

vatálos helyen „megvető hallgatással” fogadták Hitler beszédét. Egy hivatalos megjegyzés szerint a londoni vélemény az, hogy csak Churchill legutóbbi beszédére kell utalni, amely eléggé világos volt. A Dagens Nyheter tudósítója azt jelenti lapjának, hogy londoni kijelentés szerint hivatalos angol állás foglalás Hitler beszédére teljesen fölösleges. Anglia választát Churchill megadta legutóbbi beszédében. A tárgyilagossá megfigyelőnek arra a nézetre kell jutnia, — írja a lap —, hogy angol részről teljesen kizárt dolog az engedékenység német követelésekkel szemben.

Mint a belgrádi „Politika” című lap Londonból jelenti, londoni hivatalos körökben kijelentették, hogy Németország részéről most felesleges minden felhívás Nagy-Britanniához. a Nagy-Britannia választát már eleve megadta Churchill multheti beszéde.

Egy másik londoni jelentés szerint Hitler beszédének azt a részét, amelyben kijelentette, hogy semmi okot sem lát a háború folytatására, Londonban ismét Németország gyengesége bizonyos jelének tekintik. Londoni hivatalos körök azon a véleményen vannak, hogy Nagy-Britanniához Hitler beszédére nincs felelnivalója.

BELGRÁDI VÉLEMÉNY

Hitler vezér és kancellár pénteki beszédét valamennyi belgrádi lap vezetőhelyen és egész terjedelmében közli. Belgrádban igen nagy érdeklődést keltett a beszéd és általános meggyőződés az, hogy ez a történelmi megnyilatkozás határkövet jelent az események folyamában.

Jugoszláv politikai körökben az a vélemény, hogy a háború folytatását most már ez az utolsó békefelhívás sem tudja megakadályozni.

MOLOTOV ÉS A MAGYAR KÖVET TÁRGYALÁSA

A római „Telegrafo” és a „Resto del Carlino” igen részletes jelenté-

**Üveg, porcellán,
keretezés, üvegezés
Mindenben BESSENYEY
a legolcsóbb. Csapó u. 101**

sekben számolnak be a moszkvai magyar követ tárgyalásairól Molotovval és kiemelik, hogy Molotov minden kérdésre vonatkozólag, amely Magyarországot és Délkelet-Európát érdeklí és kifejezte a Szovjet Uniónak azt a kívánságát, hogy a jó szomszédi viszonyt és a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatokat elmélyítse.

**SPANYOLORSZÁGNAK
IS SZÁMADÁSA VAN**
Mussolini lapja, a „Popolo d'Ita-

lia“ madridi különtudósítója szerint Spanyolország népe a legnagyobb lelkesedéssel ünnepelte meg a nemzeti forradalom évfordulóját. A spanyol közvélemény szenvedélyes érdeklődéssel követi az angol birodalom elleni háború fejleményét. Az érdeklődést növeli, hogy a háború egyre hevesebbé válik, azon a Földközi-tengeren, ahol a spanyoloknak létérdekei vannak. A spanyol nép érzi, hogy országa számára nemsokára új óra üt a történelem óralapján. A Corriere della Sera madridi különtudósítója szerint Spanyolországnak régi számadása van Nagybritanniával, Portugáliából érkező hírek szerint Portugália is eltávolodik az angol szövetségesektől. Miután Portugáliát, nem akar Norvégia sorsára jutni, inkább a Spanyolországgal való megegyezés útjára lép.

tant, hogy az új európai rendet a győzelem után kizárólag Mussolini és Hitler határozza meg. Tudomásul kell venni, hogy a tengelyállamoknak ma egyetlen céljuk van: a teljes és feltétlen győzelem. Csak ennek kivívása után lehet majd az újjáépítésre gondolni. (MTL.)

Berlin, július 20. Azok az elszáztak és lotharingiak, akiket hónapok óta a nancyi börtönben fogva tartottak és a győzelmes német csapatok közeledésénél délfranciaországi büntetőintézetekbe hurcoltak, elhagyták Franciaország meg nem szállt területét és szabadlábban vannak. Az Elzász-lotharingiai jogok ismert harcokról van szó. akik a franciák által agyonlőtt dr. Ross Károlyval működtek együtt.

2—3 ezer német repülőgép készen áll a támadásra

Newyork, július 20. Egy washingtoni távirat szerint mértékadó amerikai körökben megállapítják, hogy Hitler és Churchill között megegyezés nem képzelhető.

Ugyanezekben az amerikai körökben számolnak azzal, hogy ha a brit hivatalos álláspont ismét visszautasító lesz, Hitler kiadja a parancsot az Anglia elleni támadás azonnali megkezdésére.

Utazás előtt

**bőröndöt, kézitáskát,
nessesert, retikült
Tóthfalussy Géza
bőröndös szaküzletéből
szerezze be
Piac u. 40. szám**

Két-három ezer repülőgép már készen áll. — mondja a washingtoni jelentés — hogy a legnagyobbarányú legítimadást intézze Anglia ellen. Az idő is alkalmas erre, mert a németek meteorológiai szolgálata szerint a legközelebbi hetekben szép holdvilágos éjszakák várhatók, míg később megkezdődik Anglia felett a ködös időszak.

Ciano Hitlernél

Berlin, július 20. Rudolf Hess, a Führer helyettese szombaton délelőtt fogadta Ciano gróf olasz külügyminisztert. Az olasz külügyminisztert Dino Alfieri berlini olasz nagykövet is elkísérte.

Tájékozott körökből származó értesülés szerint a Führer Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében szombaton délelőtt a birodalmi kancellárián fogadta Ciano gróf olasz külügyminisztert.

Berlin, július 20. A Führer szombaton délelőtt Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter jelenlétében hosszabb megbeszélésen fogadta Ciano gróf olasz külügyminisztert. A megbeszélésen jelen volt Dino Alfieri berlini olasz nagykövet, dr. Meisner államminiszter, az elnöki iroda főnöke és Mackensen római-német nagykövet.

Ciano gróf olasz külügyminiszter, Göring birodalmi tábornaggal Berlin közelében fekvő Karinhall villába ment, ahol tiszteletére Göring teát adott. A német állam és a párt legkiválóbb férfiai, valamint a pénteken előléptetett tábornokok is megjelentek Göringnél. (MTL)

Ciano gróf olasz külügyminiszter Karinhallból visszatérve, a lakosság lelkes rokonszenv nyilváníttása közben érkezett meg szállására, majd este résztvett Alfieri olasz nagykövet estebédjén, amelyen megjelent Ribbentrop külügyminiszter és Mackensen György római-német nagykövet, valamint több más személyiség. (MTL)

Ciano gróf olasz külügyminiszter szombaton este kíséretének tagjaival visszautazott Olaszországba.

Mussolini és Franco táviratváltása

Valahol Olaszországban, júl. 20. A spanyol nemzeti forradalom évfordulója alkalmából a Duce a következő táviratot intézte Franco tábornokhoz: A fasiszta Olaszország büszke rá, hogy légionistáinak vért áldozta a közös ügyért, hogy ekként összeforrasztotta a két nemzet felbonthatatlan barátságát.

Franco Caudillo ezt válaszolta: E jelentős évfordulóról való megemlékezésért legőszintébb szeretettel kifejezését küldöm Önöknek. Én is a legjobbakat kívánom azoknak az olasz bajtársaknak, akik a mi területünkön harcoltak, úgyszintén a Duce-nak, aki a két nép szilárd barátságát megteremtette.

Kanada nem szakít Franciaországgal

Róma, július 20. A kanadai kormány, a közvélemény nyomása következtében kénytelen szembehelyezkedni Churchilllel. Kanada lakosságának nagy része francia eredetű és nyíltan követeli, hogy az Angliába küldött francia kanadai hadosztályokat hoz-

zák haza. Az Ottawában kiadott közlemény így szól: Bár Franciaország és Nagybritannia között a diplomáciai kapcsolatok megszakadtak, Kanada és Franciaország között változatlanok maradnak.

Ciano felugrott helyéről úgy tapsolt

Berlin, július 20. Ciano gróf olasz külügyminiszter, akinek jelenléte a birodalmi gyűlésben nagy feltűnést keltett, az ülés folyamán újra meg újra lelkes tetszésének adott kifejezést Hitler kancellár beszéde alatt. Amidőn a Vezér a német-olasz barátságot s a két nép

közös harcát emelte ki beszédében, az olasz külügyminiszter spontán felugrott helyéről s úgy tapsolt. A birodalmi gyűlés történelmi ülésének a Berlinben akkreditált külföldi nagykövetek és követek is szemtanúi voltak, mert szintén ott ültek a hallgatóság soraiban.

Churchill válaszol Hitler felhívására

London, július 20. (NST.) Hitler kancellár birodalmi gyűlési beszédével kapcsolatban a Reuter-ügynökség diplomáciai tudósítója már állásfoglalást is közöl és egyben bejelenti, hogy Churchill angol miniszterelnök szintén nyilatkozik majd a parlament előtt a beszéd

egyres megjegyzéseivel kapcsolatban. A Reuter tudósító általában véve elutasító állásfoglalásának során bejelenti, hogy „Hitler néhány megjegyzését a miniszterelnök a parlamentben kétségtelenül szóvá teszi.”

Napok kérdése a német csapatok partraszállása Angliában

Róma, július 20. A Relazioni Internationali a következőket írja:

Az angol vezető osztályra döntő csapást mérő európai háború jelenlegi politikai és katonai helyzetét így lehet összefoglalni:

1. Németországnak Anglia elleni hadműveletet gyakorlatilag már folyamatban vannak, hiszen a németek állandó légitámadásokat intéznek az angol szigetország ellen. A német csapatok angol partraszállása csupán napok kérdése. Churchill London kiürítésének előestéjén a következő választás előtt áll: London vagy megadja magát és megmenti, amit még menthet, vagy London vezetőférfiai kivándorolnak más földrészre. Bizonyos, hogy Kanada vagy más dominium lehet ugyan menedékhely, de nem lehet a világbirodalom életének központja, ahonnan a rendelkezések kiindulnak. Európának a világ számára mindig irányadó szerepe volt. Egy elmenekült európai kormány tehetetlen. Lehetséges az is, hogy a kormánya által megcsalt angol nép számot vet a felismerett katonai európai válsággal.

2. Olaszország légi és tengerészeti tevékenységével levegőben is, vizen is ura a Földközi-tengernek. A földön folyó hadműveletek Kelet- és Észak-Afrikában egyre nagyobb területre terjednek ki és mindíg Olaszország a kezdeményező fél.

3. A balkáni országokban — különösen a berlini és müncheni megbeszélések után — megértés és új tájékozódás jött létre és ez egyes országokban már látható is. De itt-ott olyan magatartás is látható, amit nem lehet barátságosnak nevezni a tengelyhatalmaknak — különösen pedig Olaszország iránt. — Ebből arra lehet következtetni, hogy e magatartás a magasabb körök politikai tetszésével találkozott. Világosak pedig, hogy ezeknek az országoknak az érdekében áll az új európai rend megvalósítása. A berlini-római tengely nem tűrheti, hogy bizonyos területeken olyan gondolkozásmód és olyan eszmék maradjanak fenn, amelyek a mostani időkben nyugtalanítóan hatnak.

4. Az új európai rendről mostanában sokan különböző feltevéseket gondolnak ki. Etekintetben ismét meg kell állani-

Több csoportra osztják be a romániai zsidókat

A péntek esti minisztertanács a zsidókérdés újjárendezésével foglalkozott. Elsősorban az elvi kérdéseket tisztázták, hogy az újjáépítendő országban milyen helyet foglaljon el a zsidóság. Általában az a vélemény alakult ki, hogy több csoportba osztják őket, aszerint, hogy vannak-e nemzeti érdemeik, vagy nincsenek. A hivatalos közlés szerint kedvezményben részesülnek a frontarcosok, valamint azok akik Nagy-Románia megteremtésében tevékeny részt vettek. A Curenul értesülése szerint törvényt kötelezik a zsidókat, hogy régi nevüket ismét felvegyék és azt használják.

miniszter csütörtökön este rádióbeszédében bejelentette az új kulturális programját. A legérdekesebb pontját a következők:

1. zsidó hitközség nem kaphat állami támogatást, 2. az összes keresztény papoknak megtiltják, hogy zsidót megkereszteljenek, 3. felülvizsgálják a zsidó tantervek kinevezését, 4. megtiltják a papoknak, hogy egyházi vagy felekezeti jótékonyági egyesületek vagy egyházi vagyon kezelésére alakult szervezetek kívül máshol tisztséget vállaljanak. Károsnak tartja ugyanis a kultuskormányzat, ha papok világi üzletekkel is foglalkoznak.

Mint ismeretes, Budisteanu kultusz-

Rövid táviratok

Newyork, július 20. Angliából szombaton 851 gyermek érkezett egy kelet-kanadai kikötőbe. 125-en az oxfordi egyetem tanárainak gyermekei.

Washington, július 20. (Német TL.) Roosevelt szombaton törvényt írt alá, amely 4.6 milliárd dollárt irányoz elő a hajóhad felfegyverkezésének céljaira.

London, július 20. (Reuter.) A szombati nap folyamán német gépek jelentek meg Délnyugat-Anglia felett és bombákat dobtak le. A lelőtt gépek közül az egyik leszállt Délkelet-Angliában, 4 főnyi legénységét, köztük az egyiket sebesülten elfogták.

London, július 20. (Reuter.) Egy délangliai kikötő felett nagyhirtelesen német bombázógépek jelentek meg. 17 ellenséges gépet számoltak meg, de ebben a számban benne vannak a kísérő vadászgépek is.

Az angol vadászgépek működésbe léptek. A megfigyelők úgy látták, hogy egy ellenséges gép a parttól messze a nyílt tengerre ereszkedett le. (MTL.)

Vigszínház mozgó

**Megnyitó előadás
július 23-án, kedden**

Lilian Harvey
egyetlen idei filmje:

A mesebeli herceg

Tengeri ütközet Kréta szigete mellett

Valahol Olaszországban, júl. 20. Az olasz főhadiszállás 41. hadijelentése: Pénteken hajnalban Kréta szigete közelében könnyű cirkálóin: a Giovanni dalle Bande Nere és az 5000 tonnás Bartolomeo Colleoni három óra hosszat tartó tengeri ütközetet vívott egy angol alakulattal, amely két Sidney-típusú 7000 tonnás cirkálóból és négy rombolóból állt. Bár az ellenséges alakulat nagy túlerőben volt, mégis felvették a harcot és súlyos károkat okoztak az ellenségnek. A Bartolomeo Col-

leoni könnyű cirkálónkat egyik fontos pontján találat érte. Nem tudott tovább haladni, elsüllyedt. Közben azonban vitézül küzdött. Remélik, hogy a legénység egy részét sikerült megmenteni. Bombázó alakulataink megtámadták ellenséges tengeri erőket és a több ízben megismételt bombatámadások során többször eltalálták az ellenséges cirkálókat. Az egyik ellenséges hajó lángborulva elsüllyedt. Mindegyik repülőgépünk visszatért támaszpontjára.

Nagyarányú német légitámadások angol katonai célpontok ellen

27 angol gépet lelőttek.

Berlin, július 20. A véderőfőparancsnokság közli: Egy tenger-alattjáró 24.700 bruttó regisztertonna ellenséges kereskedelmi hajót elsüllyesztését jelenti. A légihaderő harci kötelékei jó eredménnyel támadást intéztek Dél-Angliában és Skóciában fekvő erőművek, raktárépületek, kikötők és dokkberendezések, valamint utánpótlási raktárak, légháritó, tüzségi állások és repülőterek ellen. Támadásokat intéztek továbbá hadi és kereskedelmi hajócélok ellen Dél-Anglia partjai előtt. Telitalálattal elsüllyesztettek egy 5000 bruttó regisztertonnás kereskedelmi hajót, három másik kereskedelmi hajót és egy torpedórombolót pedig találatokkal részben jelentékenyen megrongáltak. Mint már közölték, Messerschmitt vadászgépeink a Csatorna fölött légharcokban — anélkül,

hogy veszteségük lett volna — lelőttek 15 angol vadászipülőgépet, még pedig 12 Defiant, 2 Spitfire és egy Hurricane mintájú repülőgépet. Lelőttek ezenkívül további hat Spitfire mintájú angol vadászipülőgépet. A nap folyamán a lelőtt repülőgépek száma 21-re emelkedett. A haditengerészet légháritó tüzsége egy angol repülőgépet lőtt le. A július 20-ra virradó éjszaka ellenséges repülőgépek ismét bombákat dobtak le Észak- és Nyugat-Németország fölött. Több polgári személy megsebesült. Ez éjszakai támadások során lelőttek öt angol bombavetőt, még pedig a légháritó tüzség három és az éjszakai vadászipülőgépek kettőt. Az ellenség egész vesztesége ezzel pénteken 27 repülőgép volt. Három német gép hiányzik.

Légi csaták Libia és Nyugat-Egyiptom felett

Kairo, július 20. (Reuter.) A királyi légihaderő jelenti: Július 19-ére virradó éjjel bombázták a Nyugat-Egyiptomban fekvő Merse-Madrut és környékét. Egy ellenséges bombázó lezuhant és elégett, 5 tagú legénysége meghalt. A rádióüzet elfogták. Angol bombázók megtámadták a líbiai El-Gubit. Angol repülőgépek bombázták a tobruki kikötőben tartózkodó kereskedelmi hajókat is. Né-

hány bomba-találatot érte, de a kár nagysága még nem ismeretes. A délafrikai légihaderőnek egyik repülőtere ellen intézett támadás alkalmával az egyik ellenséges bombázóra gyújtóbomba esett. Más bombák súlyosan megrongáltak egy másik olasz bombázót. Több ellenséges olasz gép a robbanás színhelye közelében tartózkodott. — (MTL)

Az angol főparancsnokot menesztették

Változások az angol hadsereg fővezérletében.

Zürichbe Londonból érkező jelentések szerint szinte ugyanabban az órában, amikor Hitler utolsó felhívását intézte Angliához, a brit szigeten levő angol hadsereg főparancsnokát: Ironsideot lemondatták állásáról és a csapatok főparancsnokává Sir Allan Brooke-t, a déli katonai kerület parancsnokát nevezték ki. Ezt a szinte példátlan örségváltást, amely közvetlenül a nagy német támadás előestéjén történt, felhivatalosan azzal magyarázzák, hogy Ironside befejezte feladatát, a védelem megszervezésében és most a megváltozott viszonyok között olyan ember kezébe kellett tenni a főparancsnokságot, aki a belgiumi és franciaországi harcokban, mint az angol expedíciós hadsereg egyik hadtestének parancsnoka, megfelelő tapasztalatokat szerzett a német hadviselésről. Hangsúlyozzák a jelentések, hogy a nyugateurópai harcok idején Ironsidenak, aki mint a vezér-

kar főnöke Londonhoz volt kötve, nem volt alkalma ilyen tapasztalatokat szerezni, míg Sir Allan Brooke a flandriai harcokban kitüntette magát. A londoni jelentések közlik még, hogy Ironside-ot főparancsnoki állásából történt felmentése alkalmából tábornaggyá léptették elő és felkérték, hogy mint tanácsadó, továbbra is a hadvezetőség rendelkezésére álljon. Egyidejűleg közlik, hogy Gort tábornokot a katonai csapatkiképzés felügyelőjévé nevezték ki. Belgrád, július 20. Pál kormányzó-herege ma Brdóban tanácskozást folytatott Cvetkovics miniszterelnök, belügyminiszterrel és Korosev Ljuzoktatásügyi miniszterrel. A tanácskozás tárgya főképpen a belgrádi szabaddóművesek nagypályájában és több vezető szabaddóműves házában tartott házkutatást. Az intézkedésben az első lépést látják a jugoszláv szabaddóművespályók megszüntetése felé.

ÁTKÖLTÖZKÖDTÜNK
az új nagy helyiségünkbe, ahol
raktárunkat kibővítve,
örömmel várjuk kedves vevőinket.
KERECSEN rőfös divatház
Csapó u. 8. sz.

Repülőgépek szállítják a német sebesülteket francia területéről

Berlin, július 20. (Német TL.) Péntek délután érkezett Németországba az első öt sebesültszállító repülőgép a megnevezett francia

területekről hozott 30 sebesült fogollyal. A sebesülteket rögtön Heidelbergbe szállították. (MTL)

Százhusz német repülő támadása

London, július 20. A légügyi minisztérium közlése szerint több mint 120 német bombavető és vadászipülőgép vett részt két légi-csatában pénteken Anglia délkéleti partjának magasságában. Az

első nagy támadás alkalmával mintegy hetven német gép bombázott egy hajókaravánt, délután pedig több mint 50 repülőgép támadott meg egy déli kikötőt.

Csatornát ásnak az angolok Gibraltárnál

Madrid, július 20. Gibraltári jelentések szerint az angolok négy méter mély és ugyanolyan széles csatornát ásnak a Gibraltárt a szárazfölddel összekötő földszoroson, hogy szükség esetén ilyen módon vágják el Gibraltár szikláját a szárazföldtől. Azonkívül különböző

méretű ágyúkat állítanak fel. Mindenütt lázasan folynak a védelmi előkészületek. A legutóbbi bombázások hatása alatt a polgári lakosságot eltávolítják. A megrémült lakosság valóságga megostromolja a szállítóhajókat. (MTL)

A németek megtorlásul több holland állampolgárt letartóztattak

Amsterdam, július 20. Illetékes helyről közlik: Jól lehet, a német véderő és polgári megszálló hatóságok a holland fegyverletétel óta azon fáradoztak, hogy a német birodalom és a Németalföld közötti kapcsolatokat békés utakra tereljék és a rendes viszonyok helyreállítását meggyorsítsák, a holland-indiai kormány nem szünt meg németellenes magatartást tanusítani és olyan intézkedéseket hozott, me-

lyeket a német kirodalom sokáig nem tűrhetett. Miután Hollandiában még mindmáig több, mint két ezer németet, köztük asszonyokat és gyermekeket internáltak és szégyenletesen bántak velük, német részről kénytelenek ellenintézkedéseket hozni. Ezért szombaton sok holland állampolgárt, akik legnagyobb részben a gyarmati közigazgatással állanak kapcsolatban, letartóztattak. (MTL)

Idegen állampolgároknak tilos fényképezni és festeni Romániában

Bukarest, július 20. A hadügyminisztérium megtiltotta, hogy idegen állampolgárok az ország területén bárhol is fényképezzenek, fessenek vagy vázlatokat készítsenek. Ezt csupán román állampolgároknak engedik meg, de ezeknek is tilos erődtírnéket, katonai zónákat, katonai üzemekeket, laktanyákat fényképezniük. Idegen állampolgár nem vásárolhat fényképezőgépet és ha ezzel érkezik az országba, köteles letétbe helyezni. Idegeneknek fényképezőgépet, filmet stb. eladni, kézbeadni vagy kölcsönadni tilos. A katonai térképeket mindenkinek be kell szolgáltatni.

A kultuszminisztérium beszüntette a zsidó egyház számára eddig folyosított és a költségvetésbe is felvett államsegély további kifizetését és megtiltotta az összes romániai egyházaknak, hogy zsidót kikereszteljenek. A zsidók ellen különben tovább folynak az intézkedések. A munkügyi minisztérium 39 betegsegélyzői orvosnak és orvosnőnek augusztus elsejével felmondott. A nemzetgazdasági miniszte-

Hét német képviselő hősi halált halt

Berlin, július 20. (Német TL.) A pénteki birodalmi gyűlésen, amelyen a Führer győzelmi beszámolója hangzott el, hét német képviselő helyén babérkoszorút helyeztek el. Ezek a helyek azoké a birodalmi képviselőké volt, akik közül egy a lengyelországi hadjáratban, a többi pedig a nyugati hadműveletek során esett el. (MTL)

HUNGÁRIA
Filmszínház
Telefon: 24-71.

MA, VASÁRNAP d. u. 3, 5, 7, 9 órák, HETFŐN d. u. 5, 7, 9 órák
IRÉNE DUNNE és CHARLES BOYER gyönyörű filmje:
„Várlak”
egy nagy szerelem derűs és könnyes története 12 felvonásban

VILÁGHÍRADÓKBAN:
Ciano gróf Berlinben — A német-francia fegyverszüneti tárgyalások — A bevehetetlennek hitt Maginot-vonal romokban — Hitler lelthatatlan lelkesedési fogadtatása Berlinben

Ma a Pál söröző kerthelyiségében sörözünk

Hétfőn a kárpátaljai tanítók újabb 200 tagú csoportja számára kezdődik tanfolyam Debrecenben

A napokban ért véget a kárpátaljai tanítók első csoportjának továbbképző tanfolyama és hétfőn már az újabb 200-as csoport számára kezdődik a tanfolyam. Hétfőn reggel 8 órakor a siketnéma intézetben a férfi hallgatók tanfolyamát nyitja meg Kiss József tankerületi főigazgató, fél 9 órakor pedig a kárpátaljai tanítók számára a Svetits intézetben tartandó előadásorozatot nyitja meg ugyancsak Kiss József főigazgató. A továbbképző tanfolyam előadói: Lóky Károly, Vályi Armand, Ruska Károly, dr. Kiss Lajos, dr. Szalasi Rihárd, dr. Mérai Ferenc, Venk Ede és Ráfvölgyi Géza tanárok, dr. Balassa Brunó miniszteri osztálytanácsos, dr. Kacsóh Lajos beregszászi kir. tanfelügyelő és dr. Szalai Béla miniszteri titkár lesznek.

A MANSZ gyermeknyaralattása

Százötven gyermek hat hétig nyaral a Nagyerdőn.

A debreceni MANSZ évről-évre megrendezi a debreceni szegénysorsú gyermekek nyaralattását. A nemesszívű akció során a múlt években két turnusban 100-100 gyermek nyaralt egy-egy hónapig. Az idén az esős idő, későn kezdődő nyár miatt csak július 22-én kezdődik a nyaralás és emiatt csak egy csoportos lesz. 150 szegény gyermek jut gondtalan hététes nyaraláshoz a MANSZ nemeslelkű hölgyeinek és akció áldozatkész támogatóinak jóvoltából. Különösen tekintettel voltak a gyermekek kiválasztásánál a legszegényebb sorúakra és az árvíz sújtotta családok gyermekeire. Négy tanítónőnek, a MANSZ vezetőinek, orvosoknak és zöldkeresztes nővéreknek felügyelete alatt a pallagi út jobb oldalán felállított pavilonban hétfőn reggel megkezdte a nyaralását másfélszáz debreceni gyermek.

A városokat terheli az élelmiszerjegyek kezelésének költsége

A Magyar Városok Országos Szövetsége legutóbb feliratban fordult a belügyminiszterhez és kérte az élelmiszerjegyek kiosztásával járó rendkívüli költségek megtérítését. A belügyminiszter most, mintegy válaszképpen rendeletet bocsátott ki, amely szerint ezeket a rendkívüli kiadásokat a városoknak kell fizetniük. Ez a rendelkezés vonatkozik a fővárosra is. A munka ellátására a törvényhatóságok rendes alkalmazottait kell kirendelni, esetleg az oktató személyzetet is igénybe lehet venni. Külön alkalmazottakat csak rendkívüli esetben lehet alkalmazni, minden 2500 lakos után egyet, havi 100 pengőt meg nem haladó fizetéssel. Különleges elbírálást érdemlő esetben a pénzügyminiszter hozzájárul a munkaadók fizetésének redevéséhez.

Tízszázalékos béremelés a cipésziparban. A legkisebb béreket megállapító bizottság június 16-iki ülésén foglalkozott a cipésziparosok előterjesztésével és ezen az ülésen 10 százalékos béremelést engedélyezett a cipészipari munkásoknak. A határozat a közeli napokban emelkedik törvényerőre.

MINDENKINEK ÉRDEKE, HOGY BETÖRÉSI KÁR ELLEN BIZTOSITSON.

Felmentették állásától a lett államelnököt

Holnap összeül mindhárom balti állam parlamentje.

Riga július 20. A lett kormány törvényt szavazott meg, amelynek értelmében az államelnök jogköre az új nemzetgyűlés összeülése pillanatában a miniszterelnökre száll át. Gyakorlatilag ez a határozat Ulmanys államelnök felmentését és Kirchenstejn miniszterelnök ideiglenes államfővé való kinevezését jelenti.

Ulmanys 1935 óta áll Lettország élén. Az önálló lett köztársaság megalakulása után 1918-ban ő lett a független Lettország első miniszterelnöke. Mint az antikommunista parasztpárt elnöke, amely az ország egyik legerősebb pártja volt, mindig vezető szerepet játszott a

lett politikai életben. Az 1935. évi államcsíny után, amely véget vetett a parlamentáris demokráciának és eltüntette a pártokat, Ulmanys lett újra a miniszterelnök s egy évvel később az ő személyére vonatkozó külön törvény alapján meghatározatlan időre államfővé választották.

Tallinn, július 20. Az északi államelnök július 21-re összehívta a nemzetgyűlést. Ezzel tehát mindhárom balti állam parlamentje holnap, vasárnap egyszerre ül össze, miután a lett és litván parlament ugyanerre a napra való összehívását már előbb közölték.

Japán kimélyíti kapcsolatait a tengelyhatalmakkal

Tokió, július 20. Konoye miniszterelnök az új nemzetvédelmi miniszterekkel és a külügyminiszterrel folytatott megbeszélés után kijelentette, hogy a bel- és külpolitika kérdéseiben teljes egyetértésbe jutottak. Általában megállapíthatja — mondotta, — hogy a kínai viszály rendezésének kérdése a Német Birodalommal és Olaszországgal való kapcsolatok kimélyítése, valamint

az Anglia s Amerika irányában tanúsítandó politika szerepelt a megbeszélésekben.

Azonkívül javaslatokat terjesztett elő a hadvezetés és a politika összehangolására s ezen a téren szintén megegyezés jött létre. Végül megbeszéltek a hadsereg és a politika kapcsolatának kérdését. (MTI).

Uj termésértékesítési rendelet jön

Rozsra és zabra is minimális ár lesz.

Budapest, július 20. Illetékes helyen az új termésértékesítési rendelet intézkedéseiről már hosszú idő óta folynak a tárgyalások. Az európai háború következtében a világpiacon megszűnt és a világereszkedelem régi útjai bezáródtak. Ennek következtében a dunai gabonatermő államokban várakozásokkal tekintenek a jövő alakulására elé, mert hiszen egyelőre semmi remény nincs arra, hogy a tengerentúli országokból a szállítások Európa felé megindulhassanak és tulajdonképpen ez a körülmény határozta meg a magyar búzakereskedés kilitásait is.

A hosszú tél és az erős fagyok, valamint az árvíz károkat miatt a várható exportfelesleg nem lesz olyan nagy, mint normális, jötményes esztendőben. A gazdakörökben úgy tudják, hogy az új értékesítési rendelet két fontos szempontot nem nélkülözhet. Az egyik az ország kenyérmagasszükségletének feltétlen biztosítása, erre vonatkozóan semmiféle aggály nincs, a másik szempont pedig az, hogy az értékesítés munkáját a legmesszebbmenő takarékossgal jegyzében kell lebonyolítani. Bizonyos előzetes intézkedések már arra engednek következtetni, hogy ezeket a szempontokat a kormányzat a legmesszebbmenően figyelembe veszi.

A Jugoszláv átalakulás

Belgrád, július 20. A jugoszláv közvélemény figyelme a nagy külpolitikai problémák mellett változatlanul a küszöbönálló nagy belső reformok felé fordul és a sajtó vezetőorgánumai ma is feltűnően nagy cikkeket közölnek a várható változásokról. Az Obzor azt írja, hogy a horvát parasztpárt vezetői ellenzik a korporációs rendszer bevezetését Jugoszláviában és tiltakoznak minden idegen rendszer utánzásá ellen.

Ezzel szemben a csekélyebb sú-

lyú Jugorasz című lap a testületi rendszer azonnali bevezetése mellett tesz hitvallást. A szerbiai ellenzéki pártok is valamennyien egyöntetűen tiltakoznak idegen minták utánzása ellen és a Jutro megjegyzi, hogy semmiféle improvizációval ne kísérletezzék a jugoszláv kormány, mert ennek komoly következményei lehetnek az egész nemzetgazdaságra.

A zagrabi Jutarni List azt írja, hogy nem szabad konjunktúra-re-

formátorok és utánzók módszerével élni, hanem a népi és nemzeti jövőt azoknak az ideáloknak alapjára kell helyezni, amelyeket ennek az országnak a népe megteremtett.

Macek helyettes miniszterelnök tegnap nagyjelentőségű tanácskozásokat folytatott birtokán a horvát parasztpárt több vezető politikusával, köztük Wild és Koszovic képviselőkkel, majd felkereste Subasic horvát bánt, akivel órákon át tárgyalt.

Igy van a Dunántúlon

A tavaszi esőzések idején

a megduzzadt Rák-patak összedöntötte egy nyugalmazott tisztbellelt házat. Sopron városa most saját költségén felépítette a házat, amelybe a tulajdonos már be is költözött.

Győr két filmszínháza elhatározta, hogy a nyári idényben délután 3 és 5 között 30 filléres elegáron bemutatókat rendez, amelyen az esedékes filmhíradókat is levetítik.

A nagykanizsai várnak a törököktől való visszafoglalásának most lesz a 250 éves évfordulója. Nagykanizsa városa most ezt a évfordulót méltó fényvel kívánja megünnepelni.

Kormánysegélyt kap Sopron vízműtelepének korszerűsítésére Sopron város közgyűlése elhatározta, hogy mintegy 200.000 pengő költséggel átépítik a város vízműtelepét, a vízműteleppel kapcsolatban áramfejlesztő állomást állítanak fel. Az építkezési költséghez a kormány jelentős segéllyel járul hozzá.

Medárd beváltotta ígérteit

A Medárd-napi jóslat az idén alaposan bevált. Aki visszaemlékezik június 8-ra az tudja, hogy a délután folyamán megnyitott az ég csatornáit. És úgy látszik Medárddal tréfálni nem lehet. A napját követő negyven nap alatt háromszor annyi csapadék esett, mint március három hónap alatt. Alig múlt el nap eső nélkül. Évekkel ezelőttre visszamenőleg nem emlékszünk ilyen vizes nyárra. — Tegnap ért véget a negyven nap. Most már itt lesz az ideje, hogy ránk köszönt sön az igazi napsúgaras nyár, ami még kárpótolhatja minket azért a sok-sok kárért és bosszúsáért, amit Medárd okozott. Sajnos a meteorológusok véleménye egészen eltérő. Ők nem hisznek Medárdban, hanem egyszerűen megállapították, hogy az idén esős nyár lesz. — Viszont az elmúlt két nap száraz, felmelegedő időjárása azt mutatja, hogy végre eljön az igazi nyár.

A cégtáblák helyes szövege

Az egyik város iparhatóságánál vita merült fel az üzleti cégtáblák helyes szövege tekintetében. Ez ügyben a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a miskolci kamara meghallgatása után azt közölte a város polgármesterével, hogy a miskolci kamarának ebben a kérdésben elfoglalt elvi álláspontjával egyetért. Eszerint tehát — az ipartörvény vonatkozó rendelkezésének megfelelően — csak azok az üzlettulajdonosok tartoznak cégtáblájukon családi és utónevüket minden esetben feltüntetni, akiknek cégbejegyzése nincs. A cégjegyzékekbe bevezetett cégek ellenben a cégtáblán a cégjegyzékbe történt bevezetésnek megfelelően tartoznak a céget feltüntetni és ez esetben nincs kötelezettség arra nézve, hogy az üzlettulajdonos családi és utónevét is fel kell tüntetni a cégtáblán, mert ez az üzlet bejáratánál kifüggesztendő táblán is megtörténhet.

MINDENKIT ERHET BALESET, EZERT A BALESET BIZTOSÍTÁST SENKI SEM NÉLKÜLÖZHETI.

Ballon- kabátok Nyári ruhák

különleges kivitelben

Róza
női divat kft.

Debrecen határában a gabona felét már learatták

A termes közepes.

A debreceni határ 4500 hold gabonáját aratják és illetékes helyről kapott értesülés szerint 50 százalékban elvégezték az aratást. A számítások nem váltak be, alig közepes termést kaptak a legtöbb helyen. Sokat ártott a kalászgomba és a gutaütés. Az aratógépek alkalmazásánál zavart okoz az a körülmény, hogy nem kapták meg a gazdaságok az idejében kért speciális zsinetet az aratógépekhez és a zsineghiány miatt nem tudnak a gépek dolgozni, mert a zsinetet nem lehet pótolni és annak hiányában nem tudják a kéréket kötni a gépen. A gazdák

Mennyi fát vagy szenet lehet elhasználni

A tüzelőanyag beszerzését korlátozó rendelet megjelent.

A tüzelőanyag beszerzésének és felhasználásának korlátozásáról szóló miniszteri rendelet megjelent. A rendelet szerint minden lakás, üzem és iroda fűtésére csak annyi fűtőanyagot lehet beszerezni külön engedély nélkül, hogy az 1940 július 20-án meglévő és az 1941 július 19-ig beszerezett mennyiség együttesen sem haladhatja meg az 1939 július 20. és az 1940 július között felhasznált tüzelőanyag 60 százalékát.

A kályhával fűtött lakásoknál a fűtőanyagot a szobák és a lakók számának arányában állapították meg. A tüzelőanyag lakások szerinti mennyiségét egy táblázat tünteti fel. A táblázat szerint egy négyszobás lakáshoz, ahol négyen laknak, 60 mázsa szén lehet felhasználni, vagy 102 mázsa fát. Két szobás lakásnál, ha 3 személy lakik, akkor 37 mázsa szén lehet elhasználni. Azt, hogy mennyi fát

Három évi dologhazra ítélték a tiszántúli lokót

A debreceni törvényszék dr. Jeney Sándor elnöke alatt szombaton délelőtt tartotta meg a főtárgyalást Cíbere Sándor 40 éves napszámos ügyében, aki ellen több lopás miatt indult eljárás. Cíbere különösen a lólopást kedvelte és a lopott lovakat a szomszédvármegyében értékesítette. A vádirat szerint a hortobágyi pusztáról ellopta Szalontai Mihály lovát és a mezőtúri vásáron adta el. Tiszafüreden, Nádudvaron és Püspökladányban is lovat lopott. Darvason Glancz Lajostól egy kocsi loptott el és loptott lóval, loptott kocsival járta a határt, míg kézre került. Kiss Istvántól a fűredi határban 490 pengőt loptott el, követelt el más lopásokat is a tiszántúli községekben. A főtárgyaláson a többször elítélt lótolvaj beismerő vallomást tett. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után három évre dologházba utalta Ciberét, aki megnyugodott az ítéletben és az jogerős lett.

megbízottai már többször fordultak sürgető kéréssel a főispán útján intézkedést kérve, de zsinetet még nem kaptak szombaton sem. Fordultak a zsinég beszerzési forrásához a Hangyához is, megígérte az igazgatóság, hogy kapni fognak zsinetet.

A nagy hőség dacára az aratás nagy erővel folyik, bár egyes gazdaságokban, tekintettel a gyengébb termésre az aratók a járandóságuk felemelését kérték. A vitás kérdéseket elintézték és zavartalanul folyik most már az aratás minden munkahelyen.

lehet használni szén helyett, úgy lehet kiszámítani, hogy a megfelelő szénmennyiséget kifejező számot megszorozzuk a tüzifa szorzó számával, 1,7-el. Ha a lakás bérloje vagy tulajdonosa hivatását a lakásban gyakorolja, ott van az irodája, rendelője, akkor 20 százalékkal több tüzelőt szerezhet be. Azok, akiknek lakása nem beépített területen áll, hanem mindenfelől szabad, ilyenek a kerti házak, villák, húsz százalékkal több fűtőanyagot vásárolhatnak.

Egyszobás lakásnak a megengedett tüzelőmennyisége brennbergi, dorogi, komló, nagymányoki, pécsi, pilisvörösvári, tatai és tokodi szénből, vagy brikettből 25 mázsa. Amennyiben a lakást csak fával fűtik, a 25 mázsa szenet szorozzuk 1,7-el Ez 42,5 mázsa, tehát szén helyett ennyi fát használhatunk fel. A rendelet kimondja, hogy a vevő a megrendelt, de még át nem

vett tüzelőanyagból csak annyit kaphat meg, amennyi nem lépi túl a rendeletben meghatározott mennyiséget. Akinek jelenleg több fűtőanyagja van, mint azt a rendelet előírja, az köteles augusztus 1-ig a többletet bejelenteni az ipari anyaggazdálkodás szengazdálkodási bizottságánál, Budapest, Wekerle Sándor uca 7. A bejelentési lapok ott kaphatók.

A kormányt a tüzelőellátás megszervezésében elsősorban a szociális szempontok vezetik. Megakadályozzák a készletek nagybani felhalmozását, ami által a tehetősebbek a kevésbé tehetősekkel szemben előnyös helyzetbe kerülnek. A nagyobb lakásoknál a kevesebb szobák fűtését érik el és teljesen

A Hatvan uccal kertben a talajvízbe fulladt egy fiú

Saját testvére találta meg a holttestet.

A Hatvan-utcai kertben szombaton hajnalban négy óra után a Gyepűsor és Szotyori utca között az egyik mélyedésben összegyűlt, mintegy máster méteres mélységű talajvízben arca bukva 10-12 éves fiú holttestét találták meg. Nyomban kihúzták az útra és értesítették a rendőrséget és mentőket.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halál már régebben bekövetkezett. Megállapították, hogy az illető Kiss István 12 éves, Halastó-utca 23. szám alatti lakos, iskolai tanuló.

A rendőrség megindította a nyomozást és kihallgatta a szerencsétlenségre vonatkozóan Kiss István szüleit, akik elmondották, hogy a fiatal gyerek pénteken délután öt órakor ment el otthonról. Mikor késő estig sem tért haza, az éjszakai órákban többször felmentek a rendőrségre érdeklődni, hogy nem-e tudnak róla valamit? A gyermek ugyanis epileptikus görcsökben szenvedett és már többször megtörtént, hogy az utcán fogta el a roham s a mentők vették kezelés alá. A szülők valószínűnek tartják, hogy Kiss Istvánt ezúttal is epileptikus görcsök foghatták el és a roham önkívületében arccal belezuhant a talajvízes-árokba és befulladt a szerencsétlen gyerek.

Szemüveget

Ungártól vegyen

Takarékosságra is!

biztosítják a kislakások fűtőanyagát.

Jó munkát

250 debreceni cserkész segített Hajdu-megyében az aratási munkánál.

A júliusi nap lágyan öleli körül verőfényes sugarával a természetet, melynek roppant asztala meg van terítve a sok beérett gyümölcselel és a lange nyári szellő lágyan simogatja végig a későn érett búza aranykalászeit.

Az idén a rendkívüli viszonyok folytán 250 derék cserkész vállalkozott Hajdu-megyében aratási munkára. Kétszázötven fiú, akik le tudtak mondani arról, hogy egy fáradságos, szorgos tanulásban eltöltött iskolai esztendő után a jól kiérdemelt vakációban pihenjenek és szórakozzanak.

Munkájukat jókedvűen, lelkiismeretesen végzik. Ez már abból is látszik, hogy mikor derengeni kezd a rózsaszínű hajnal jókedvűen ugranak talpra és ragadják meg a napbarnított arcú fiúk a kasza nyelét és vidám nótaszóval lendül munkára karjuk és előttük zizegve, mennyei szolozsmát suttogva hajlanak a földre az arany-sárga kalászkok.

Folyik a munka szakadatlanul, megállás nélkül. Pedig égetően sűt a nap és kövér izzadságcseppek gyönyörűnek a fiúk homlokán. Déli pihenőre már katonás rendben sorakoznak a keresztek a letarolt földön. S bár már fáradtak a munkától, mégis mosolygó arccal s jóízűen kanalazzák a párolgó levest. Az egy órai szünet után ismét folytatódik a munka mindaddig, míg a szürke alkony széjjel nem teríti palástját a földön. Ilyenkor aztán boldogan térnek pihenőre, hogy másnap újult erővel kezdhessék az abbahagyott munkát. Mikor pedig a sötét égboltra az aranyalkák kirakják apró lámpásaikat a jól végzett munka után

a keresztek tövében édes álomra szenderülnek... (sl)

Meggondolta magát a menyasszony a közös öngyilkosság közben

Különös eset történt Hódmezővásárhelyen a színház előtti kertben. Balázs Ferenc 27 éves kereskedő és a menyasszonya elhatározták, hogy öngyilkosok lesznek. A fiú kezében egy nagy üveget tartott, melyben marólug volt. A megbeszélés szerint előbb a fiúnak kellett inni a maró folyadék-ból, azután a leánynak. A fiú a közös elhatározás alapján nagyot ivott a méregből és átadta az üveget a menyasszonynak, aki eldobta az üveget, megcsókolta a jajgató vőlegényét és a padhoz támasztott kerékpárján elrohogott, magára hagyva az életveszélyes sérülést szenvedett fiatallembert.

A megszökött menyasszony nevét nem tudja a hatóság.

Csilléry András (x) és Orsós professzorok (xx) Berlinben.

GIBRALTAR izgalmas francia kémfilm, MA 3-5-7-9 órákor utoljára. Kísérőműsor: Chaplin vigjáték és Híradó.

„Neumann Cipő”

nyári ajánlata.

Női szandálcipők
piros, kék, barna
és fekete színben

P 9-80 P 10-80

Egy évi beszámolóról

Előttünk fekszik a Biosz jelentése 1939. évi működéséről. Ezt a kötetet felülről egy cikknek a keretében lehetetlen, épen ezért még vissza fogunk térni annak egyes részleteire. De aki ezt a beszámolót elolvassa és meghallgatta a Biosz teljes ülésén elmondott elnöki megnyitót, az lenyűgözve áll az előtt a hatalmas és értékes munkatejesítmény előtt, amelyet 1939. évben ez az érdekképviselet a biztosító intézetek javára végzett.

Visszaemlékezünk Gebhardt Domonkos kormányfőtanácsos Biosz elnökké választásánál elhangzott székfoglaló beszédére és visszatérünk arra az észrevételre, amelyet ezen elnöki megnyitótól után lapunk hasábjain írtunk, amikor rámutattunk arra, hogy Gebhardt Domonkos személyében igaz-érig szakember került a Biosz élére és az általa adott értékes programra, már akkor annak a reményünknek adtuk kifejezést, hogy ez az érdekképviselet olyan erőteljesen fog bekapcsolódni a magyar gazdasági életbe és olyan újításokat, reformokat fog felvetni, amelyek megvalósulása sorsdöntő lesz a biztosító társaságok életében.

Abban az időben, amikor Gebhardt Domonkos a Biosz elnöki székét elfoglalta, már úgyszólván országos mozgalomná vált a biztosító intézetek államosításának kérdése és országosan a magánbiztosítókkal szemben egy erős — hogy úgy fejezzük ki magunkat —, mindinkább erősödő bizalmi válság ütötte fel a fejét. Meglátszott ez a bizalmi válság már az üzleti eredményekben is és amikor különösen itt a Tiszántúlon a legilletékesebb vezető személyek a biztosítás államosításának a gondolata mellett foglaltak állást, ez nem volt beteges tünet, hanem kizárólag a bizalmi válságnak a következménye.

Gebhardt Domonkos székfoglalója után írtuk, hogy programja olyan, amelyet, ha a biztosító társaságok magukévá tesznek, úgy egy új korszaka fog elkövetkezni a magánbiztosítási üzlet fejlődésének. Nem csalódtunk Gebhardt Domonkos működésében. — Mint Biosz elnök éles szemmel látta meg a hibákat és ezeket nem takargatta, hanem nyíltan mutatott rá, de rámutatott arra is, hogy ezek a hibák a legerélyesebb eszközökkel lesznek kiküszöbölve, vagy hogy úgy fejezzük ki magunkat, rámutatott a gyógyítás lehetőségére is.

Gebhardt Domonkos alig két esztendője van a Biosz élén, mostani elnöki megnyitóját és az évi jelentését olvasni kellene mindenkinek, mert ha nem is valószínű, hogy mind azok az elgondolások ez ideig, amelyeket elnöki megnyitójában megvalósítandónak jelzett, de nem is vették le a napirendről, a munka folyik és az az évi jelentés, amely csak dőlőhíjban foglalja össze azokat a ténykedéseket, amelyeket a Biosz az elmúlt évben kifejtett, mégis felülről a biztosítási üzlet minden ágát a legutóbb hozott törvényeknél, amelyek a biztosító intézeteket érintik, olyan egészséges hozzászólásokat tartalmaz, amelyek a legilletékesebb helyen is méltánylásra találtak. Gebhardt Domonkos szerényen említi azt a propaganda munkát, amelyet kollektív alapon a biztosító szakma érdekében kifejtett, pedig ez egymagában egy kötetre terjedő tanulmány tárgya lehetne, mert nyilván ennek a hatása alatt szünt meg ebben az országban a magánbiztosítókkal szembeni bizalmi válság és majdnem azt mondhatnánk végérvényesen elcsendesedett az a törekvés, hogy ezt a hatalmas közgazdasági intézményt, amelyet a biztosító üzlet Magyarországon jelent, állami kezelésbe vegyék.

Itt a Tiszántúlon visszaemlékezünk arra a nagyszerű seregszemlére, amelyet Debrecenben rendezett a Biosz elnöksége, amely nagygyűlés után olyan egyhűs következtett a bizalmi válsághoz, amely felér propaganda szempontból egy diadalmas ütközettel. Ha az évi jelentésnek látjuk azt az adatát, amely

beszámol arról, hogy 1939. évben a direkt és indirekt díjbevételnek a kárbiztosításban együttesen 65.506.054 pengő bevételt eredményezett, amely az előző évvel szemben 20.99 ezrelék díjtöbbletet jelent és még az életbiztosításban is 34.807.122 pengő díjbevétel és 5.02 százalékos díjgyarapodást eredményezett, ha a százalékos gyarapodás egy részét hazánk örvendős területgyarapodásának a javára írjuk is, még mindig tetemes rész maradt, amely a régi csonkaország területén elért nagyobb eredményre mutat, amelynél ha az egyes biztosító intézetek erőteljesebb működését, kiváló szakirányítását vesszük is, mégsem mehetünk el mellett a tény mellett, hogy ezt az eredményt a biztosító intézetek csak úgy tudták elérni, hogy majdnem teljes egészében megszünt a bizalmi válság, amely dühöngött a csonkaországban. Ennek a bizalmi válságnak elűntetésében pedig Gebhardt Domonkos a Biosz elnökének oroszán része van, tehát joggal írjuk az ő javára is azokat az eredményesebb mérlegeket, amelyekről a biztosító társaságok napról napra számolnak be a nyilvánosság előtt.

100.313.176 pengő évi direkt és indirekt díjbevétel reprezentálnak ma a magyar biztosító intézetek. Olyan hatalmas összeg a magyar közgazdaságban ez, amellyel számolni kell, amely reméljük a jövőben csak fejlődni fog és mind erőteljesebben megy a magyar biztosítási üzlet is az elé a fejlődés elé, hogy a más nyugati országok színvonalát elérje.

Mennyi bajjal kellett az elmúlt évben a különleges intézkedések következtében a biztosító intézeteknek megküzdeni, mennyi akadály gördült eléjük az újonnan hozott, mondjuk meg nyíltan a zsidótörvény következtében, különösképpen az élet-üzlet terén és mégis elmondhatjuk, hogy a biztosító intézetek megállták helyüket. A legörvendesebb az évi jelentésnek az a pontja, ahol az orvosi vizsgálat nélküli életbiztosításra mutatnak rá, amely pl. az 1930 dec. 31-iki 54.728.000 P-től kezdve 1939. évben 240.493.000 P-t eredményezett. Jól tudjuk, hogy ez még nem azt jelenti, hogy a gazdasági válság és a nagy tömegek az életbiztosítás eszméjét teljes egészében magukévá tették, de mégis már az apró temetkezési biztosításokat sem azoknak a minden alapok nélkül kis temetkezési egyesületeknek a révén bonyolították a nagy tömegek, hanem íme bizalommal fordulnak a biztosító intézetek felé, amelyek ezt a kisebb orvosi vizsgálat nélküli biztosítási ágazatot szeretettel tették magukévá és ha továbbra is fejlesztik, ezekből a kicsi biztosításokból fog kisarjadni a magyar gazdasági adalomban és kisemberek köréből az életbiztosítás eszméjének a szeretete és majd a pár száz pengős temetkezési biztosításokból lassan a nagy tömegek között is több ezer pengőről szóló életbiztosítási üzlet fog kisarjadni.

Nagy és hatalmas munka áll a biztosító intézetek előtt, de különösképpen annak érdekképviselete a Biosz előtt és reméljük, hogy az a hatalmas munkabírás, amely Gebhardt Domonkos, a Biosz elnökét jellemzi, az az energia, az a szakértés, amelyekkel az ügyeket viszi, amelynek különösképpen megtalálta a propaganda eszközt is, amellyel a nagy tömegekhez hozzáférhet, nagyban meg fogja könnyíteni az elvégzendő munkát, amely a magánbiztosítási intézményekre vár, amelyet ezeknek az intézményeknek tüzzel-vassal keresztül kell vinniük, hogy Magyarországon a biztosítási intézmény arra a színvonalra emelkedjék, amelyen ez az intézmény már a nyugati országokban áll.

Látjuk azokat az apró-cseprő tüszőrásokat és pszichológusokat, amelyek a Biosz elnökét működésében elkedvetleníteni óhajtják, meggyőződésünk, hogy eredményt ezek a pszichológusok nem érnek el, a Biosz elnöke csak előre néz és továbbra is azzal a vasakarattal, amely őt jellemzi, viszi diadalra azokat a kérdéseket, amelyek a nagy cél elérésének érdekében szükségesek.

A kerületi tűzoltótanfolyam záróvizsgálja

A tűzoltóság eddig már 18 kerületi tűzoltó tanfolyamot tartott, amelyeken összesen 806 önkéntes és gyári tűzoltó-tiszt kapott végbizonysítványt. A tegnap bevégződött tanfolyamot 37 hallgató végezte el és az 1940. évben végzetek száma 125-re szaporodott. A tanfolyam jó hírnevét mutatja az, hogy a hallgatók a következő vármegyeiből jöttek el: Zemplén vm. 6, Jásznagykunszolnok vm. 6, Békés vm. 2, Bihar vm. 4, Hajdú vm. 3, Ugocsa vm. 5, Szabolcs vm. 2, Nógrád vm. 1, Szatmár vm. 3, Ung vm. 3, Borsod vm. 1, Csanád-Arad-Trontál vm. 1.

A tanfolyamot végzetek névsora a következő: Balogh László gazdálkodó, Nagygyéres, Bálint Béla tanító Besenyőszög, Bencsik Mihály fakereskedő, Békésszentandrás, Bende Imre fakereskedő, Sarkad, Bíró Imre közs. végrehajtó, Hajdúszovát, Bodrogi Ferenc r. k. tanító, Bodrogkisfalud, Bonyhádi József cipészmeister, Nyírnyárád, Csik Miklós kovácsmeister, Salánk, Dankó Pál órák, fiz. tűzoltó, Tótkomlós, Dina László népmozgalmi nyilvántartó, Nyirtass, Hajdú József r. kat. tanító, Húgyag, Hajk Antal községi irodatiszt, Hajdúszovát, Ilyés István földműves, Matolcs, Jesztrebszki István kereskedő, Ladamóc, Jeney György gyógyszerész, Zsarolyán, Kincses Béla kántortanító, Újiráz., Kormos Márton áll. igazgató ta-

nító, Nagypalád, Koflankovics Sándor áll. tanító, Tiszaújlak, Kristóf Sándor földműves, Mokcsakerész, Máté István, tejüzemvezető, Ricse, Nagy Béla földműves, Karos, Oroszvári János közs. igazgató-tanító, Kótelek, Orthó József ig. tanító, Szalóka, Pásztor Béla áll. tanító, Deregnő, Pethő Kálmán földműves, Kismarja, Sipos József, közs. tanító, Tiszaug, Sulyok Pál közs. s. jegyző, Jászszentandrás, Szabó József földműves, Sajólad, Szerb József közs. irodatiszt, Geszt, vitéz Szilvási Imre városi tűzoltó, Karcag, Szénási Mihály műegyetemi hallgató, Jánoshida, Szelley János közs. irodavezető, Tiszaújlak, Tasó András, gazdálkodó, Lelesz, Tordas Zoltán, közs. s. jegyző, Püspöktele, Tóth Lőrinc géplakatossegéd, Feketeardó, Tóth Andor ref. tanító, Nádudvar, Vargha Zoltán kántortanító, Rozsály.

A tanfolyam felügyelője ifj. Dömsödy Imre városi tanácsnok, parancsnoka pedig dr. vitéz Roncsik Jenő kerületi tűzrendészeti felügyelő volt, előadó a debreceni hivatásos tűzoltóság tisztjei, vitéz Zombory József, sátoraljaújhelyi tűzoltóparancsnok, Preszly Béla budapesti tűzoltó felügyelő, Csobay László okl. gépészmérnök, dr. Paulay Gyula orvos, Uray Sándor ref. lelkes és Rozgonyi Kálmán városi világítási vállalati műszaki felügyelő.

Szoboszlay János debreceni ifjú érdekes élményei a munkaszolgálat táboraiban

Őr és munkás hányszor álltak egymással szemben a múltban, meg nem érve a másik érzéseit, érdekeit. Úgy tetszik, lassan hajnalodik és közeledik az idő, amikor a munkás nemcsak a saját tevékenységét értékeli, hanem azt a fáradságot is, mellyel a munka lehetőségének biztosítása jár. De éppen úgy a munkásokkal szemben is egyre több megértést vált ki a mai idők szelleme azokból, akik ezeknek vezetésére hivatottak. Eléknkemű, csillogó tekintetű, meglepődött lelkű fiatalember fejti ki ezeket a gondolatokat. Szoboszlay János „munkaszolgálatos”. A debreceni református gimnáziumban végzett s az idén már másodszer szállt munkatáborba, hogy részlegyen az egyetemi és, főiskolai hallgatók önkéntes munkaszolgálatában. Úgy beszél róla, mint a legszebb lelki élményeiről.

Reggel ötkor kelünk, utána egy kis torna, majd rendbehozzuk a barakkunkat. Friss tejet reggelizünk, aztán kivonulunk a kétkilométernyire fekvő munkahelyünkre. A Rima szabályozásában veszünk részt. — Hetvenhatan kezdtek az idén a munkát, köztük öt debreceni fiú van: Barcsa Lajos joghallgató, Törő Kálmán, Szikora Aladár, Tarnavölgyi György, aki szintén jogász és már rajparancsnok. — Új medret ásunk a Rimának, mert a folyó sokszor kiöntéssel fenyeget. A munkaszolgálat nagyon kellemes, nem nehéz. Hat órát dolgozunk. Egészséges, jó, szép munka. Nagyon ritkán fordul elő, hogy valaki gyengélkedik. A munkaidő közben félóra pihenőt kapunk, ekkor osztják ki a tűzórát. Nagyon jó a koszt, sokat eszünk. Akárhány fiú takarosan meghízik. Itthon soha nem tudunk annyit enni, mint a táborban. Az ebéd két-három fogásos, vacsora mindig friss étel és húsos. Hetenként ötször kimenőnk van Rimaszombatba. Ekkor ismerkedünk meg az ottani munkásokkal és a társadalom minden rétegével. Érdekes tanulmányokat folytatunk és tapasztalatokat szerzünk. Szeretnek bennünket. Minden szerdán nyilvános táborüzenet rendezünk, ilyenkor a közönség valósággal ellepi a tábor és kellemesen szórakozik köztünk.

— A legtöbbet az ér, hogy megtanuljunk, mi az a munka. Megtanuljuk becsülni a kubikos ember verítékét. Aki közülünk kilkerül, sokkal jobban megérti a napszámos életét, mint azok a fiúk, akik otthon vannak és csak a strandra járnak. Más szemmel néz a munkaszolgálatosokra az embertár-

sáira, akik verejtékes kétkézű munkájával keresik a mindennapit. Nagy lelki érték a munka megértése és megbecsülése. Egész életünkre felejthetetlen, hogy napszámosa toljuk a „furik”-ot s a kezünket hólyagosra törli az ásó és a kapa.

— Minden pénteken kublaknapot tartunk. Ez azt jelenti, hogy ilyenkor egész napon át dolgozunk s nem eszünk ebédre csak szalonnát, vagy egy darab sült húst. Egyórát ebédidőt adunk magunknak s ez a pihenőnk is. Ezt azért csináljuk, hogy ezzel is kifejezzük összetartásunkat és együttérzésünket a földművelőkkel. Örömmel, szívesen és lelkesen dolgozunk, mert tudjuk, hogy minden lapát föld, amit kiemelünk, hazánkért történik, a közös boldogulást mozdítja elő.

— Dolgozni tanulunk. És a táborban csak dolgozunk, nem politizálunk. Ez tilos is. Sem poltika, sem vallási viták nem folyhatnak, ezt nem tűrik. Éppen ezért egészséges és egységes a nemzeti szellem a táborban. — A megbecsülés egymás iránt sokkal mélyebb, mint „kint a világban”, itt a munka közben egész életre szóló barátságok születnek. Tavaly is sokan búcsúztak sirva egy-

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

mástól. Pedig mindenféle felekezeti fiú van köztünk, még görögkeleti is akad, egy bolgár, aki még áll tud magyarul.

— Az a meggyőződésünk, hogy minden magyar fiúnak munkaszolgálatra kellene mennie, ezt egyenesen kötelezővé kellene tenni, mert megbecsülhetetlen értéket jelent mindnyájunk számára a részvétel. Ha valaki közülünk vezetőállásba fog kerülni, nem lesz nehéz lehajolnia a munkásokhoz, mert olyan tapasztalatokat szerez a munkatáborban, amit itthon nem tudna elérni.

Nem egy fiatal fiú mondta el ezeket, a jobb jövőbe látó, igazi magyar lélek igazsága ezek. Önfegyelem útján eljutni a munka megbecsüléséhez. Ez a boldogabb jövő egyik fontos feltétele. — A munkaszolgálatosok egyenruhájában járó Szoboszlay János katonásan kihúzza magát, feszesen tiszteleg és a munkaszolgálatosok szép köszöntésével búcsúzik, kéréses tenyerével melegen kezét szorítva: — „Áldásos munkát!”

Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő ma már európai hírű.

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalátori, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő, — ivó — és belélegzőkurák. A „Szoboszlói Gyógyvíz” és a szén-savval teitett „Hajduvíz” mindenütt kapható. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78°-os sós — jódos — bromos — h. drovar bonatos hévízzel táplálják. 3.000 liter forróvíz per-cenként. Magyar és németnyelvű ismerőivel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

K e r é k p á r

Csoda, Turán, Favorit stb. kedvező részletfizetésre legolcsóbban kapható

KESZLER Széchenyi u.

Két és félezer debreceni tanuló fogalt vizsgálta meg Csilléry professzor

Pár napja iktatták be a debreceni egyetem fogászati tanszékének professzorává dr. Csilléry Andrást, a kiváló tudóst, aki a múlt héten Johann Béla államtitkárral Orsós Ferenc professzorral Berlinben tartott nagysikerű előadásokat. Csilléry professzor munkássága hosszú évtizedeken át egybefüzdődik Debrecennel, legutóbb pedig 2421 debreceni tanulónál tartott fogvizsgálat alapján von le érdekes következtetést a fogszu megelőzésének irányelveire vonatkozólag. A vizsgálat a nyulási elemi iskola 276 tanulójának, a Dóczi leánynevelő intézet 1457 tanulójának és a debreceni egyetemre az 1938-39. tanévre beiratkozott 688 főiskolai hallgató adatait veti egybe. Az elemi iskolásoknál a hatéveseknek 26,6 százaléka, a 14 éveseknek már csak 10 százaléknál található fogszu. A 688 főiskolai hallgató közül fogszu találtak 577-nél, teljesen fogszu mentes foga volt 111-nek. Rendkívül érdekesek azok a megállapítások, melyeket a kiváló tudós új munkájában a fogszu terjedésével kapcsolatban tesz:

— Kétségtelen az, hogy a civilizáció terfoglalásával terjedt el a fogszu rohamosan a művelt népek soraiiban olyannyira, hogy a legelterjedtebb megbetegedések közé tartozik. A kultúrátlan népeknél — mint például az eszkimók, az egyes indián törzsek, négerék — a fogszu még ma is ott tart, ahol a préhistórikus embereknél. Ezzel szemben a civilizált emberek között hihetetlenül elszaporodott, úgyhogy nem ritkák azok az adatok, amikor a vizsgált betegek fogait 98 száza-

lékban találták fogszutól megtámadott-nak.

Amint a civilizáció elterjedésével összefüggésbe hozzuk a fogszu, rögtön felvetődik a kérdés: mit tett hát a civilizáció, hogy az életszínvonalának emelkedése mellett ilyen jelentős károkat okozott az ember szervezetének.

Megállapíthatjuk, hogy elsősorban, amilyen arányban fejlődött a szakácsművészet, olyan arányban csökkent a rágószervezet — fogak — igénybevétele és ezért hovatovább az ember állcsontján, fogain degenerációs jelek mutatkoztak.

A szakácsművészet az ételeket puhára főzi s így a szakácsművészet áldozatai rágókészüléküket — a fogakat — egyáltalán nem veszik igénybe. — Amilyen mértékben csökkent a rágóizomzat s ezzel egyetemben az állcsontok igénybevétele, ugyanabban a mértékben csökkent a fogak anyagcseréjének fogalma is, ami magától értetődően hajlamossá teszi a fogakat a megbetegedésre.

Érdekesek azok a megállapítások, melyeket a debreceni két és félezer tanuló fogvizsgálatának következtetésekként levont a professzor. Ezek a megállapítások már inkább a szakkörökre és az egészségügyi igazgatásra tartoznak, melyek Csilléry professzor megállapításaival máris foglalkoznak.

E javaslatok közül, melyeket Csilléry professzor új könyvében a debreceni vizsgálatokból leszürt tanulságok alapján felvet, különösen jelentős az országos adatfelvételre és a vándor iskolafogorvosi intézményre vonatkozó.

Szomáliföld, ahol az olasz csapatok harcolnak

Alig van gyarmat, amely gazdaságilag olyan értéktelen, mint a Szomáliföld, amelynek pusztáin Anglia, Franciaország és Olaszország osztozkodik. Magas fensík, amelyet nagyon mély törés választ el az abesszíniai fensíktől, kelet felé pedig lépcsőzetesen lejt az Indiai óceán partjához. Ha az utazó a partvidék lépcsőzetesen feljutott a tetőre, akkor alacsony dombokkal, alig megszakított végtelen lapályt, kietlen pusztaságot lát maga előtt. A növényzet rendkívül szegényes, sovány fű és bozót, mert a csapadék igen csekély. — A szinte szakadatlanul tüzelő nap kiszáritja, kiégeti a steppe fűvet, ennek a hatalmas területnek, amely körülbelül tizenkétszer olyan nagy mint Magyarország, alig van néhány állandó vízfolyója. A legtöbb folyónak az év legnagyobb részében teljesen száraz a medre, csak a hirtelen nagy zivatarok után hőmpölyög víz a mederben. Az ilyen áradások sok kárt okoznak a településekben. A lakosság igen vékony, túlnyomó része somáliai néger. A négerrekhez semmi közük nincs, mamiták, ősi, kultúrnépeknek és félkultúrnépeknek, egyrészt az abesszínieknek, az ő egyiptomiaknak, a berbereknek, másrészt India őslakóinak, a dravidáknak rokonai. Hajlékony, rugalmas testű, többnyire nemcsak arcú emberek. Azok közé a benszülött törzsek közé tartoznak, akik tökéletesen megelégedettek sorsikkal és lehetőleg minél kevesebbet akarnak tudni a fehér civilizációról. Mind a három gyarmatosító nemzet hivatalnokai szerint a somáliaiak a legnehezebben civilizálható népek közé tartoznak. Igaz, hogy a velük szemben alkalmazott módszerek sem voltak a legszerencsésebbek. — Így a franciák megbotránkoztak azon, hogy kikötőket eléktelenfűtik a benszülöttek szalma és sárkunyhóit. Szép, szabályos, egyforma faházakat építettek számukra és ezekbe költöztették át őket. Dzszibuti az Adeni öböl lapályán fekszik, ahol állandóan 40-45 fokos meleg van és ahol a fehér ember a pokolban érzi magát. — A somáliaiak a szép faépületekben egyszerűen megfőttek, egyrészt elpusztult, a többi pedig visszatért a szalmakunyhókba és sátrakba. A szabályos és csinos benszülött telep üresen maradt. A somáliaiak fanatikus mohamedánok, a keresztény missziók térítési kísérletei igen csekély eredményt értek el. Szomáliföld jelentőségét azonban nem gazdasági értéke adja meg, hanem földrajzi helyzete. A Szomáliföld Afrikának

India felé előrenyúló félszigete. Nem véletlen, hogy az ázsiai népek túlnyomórészt itt törtek be Afrikába. A Szomáliföld birtoklása nagyon fontos annak, aki az uralmat akarja kezében tartani az Indiai óceán délszaki partvidéke felett, ott, ahol Afrika és Arabia közeledik egymáshoz és ennek folytán a Verestenger összeszűkül, az Adeni szoros vezet át az Indiai óceánba. Az Adeni szoros arabiai partján Aden, az angolok nagy erődjé védi az indiai utat, a szoros közepén az ugyancsak angol kézen lévő Perim sziget őrködik. Az Ázsiához közeledő afrikai parton Brit-, Olasz- és Francia-Szomáliföld kikötői sorakoznak, de nemesak India, hanem Afrika felé is. Nagyon fontos a Szomáliföld feletti uralom.

A Szomáliföldnek a kapuja egyrészt az olasz gyarmatbirodalom szívének, az abesszíniai földnek, másrészt a brit-keletafrikai gyarmatoknak: Tanganyikának, Kenyának, Ugandának. Brit-Keletafrika egyrészt a világháborúban a németektől vették el az angolok. Ma Brit-Keletafrika az impérium legértékesebb gyarmatjai közé tartozik. A Szomáliföldnek kulcs helyzete van.

Az Olasz-Szomáliföld területe 702.000 négyzetkilométer, 1.300.000 lakossal. Fővárosa és legnagyobb kikötője a 38.000 lakosú Mogadiscu. A Francia-Szomáliföld területe 22.000 négyzetkilométer 95.000 lakossal, csak 600 a fehér ember. Dzszibuti a fővárosa, mely az abesszíniai tengerpart kapuja és vasútállomásának kiinduló állomása. Brit-Szomáliföld területe 176.000 négyzetkilométer, lakóinak száma 350.000 és 500 csak a fehér ember.

Hubay és Vágó ügyében hétfőn lesz ítélet

Hétfőn tart ülést a képviselőház és azon sorsolják ki az állandó öszszeférhetetlenségi bizottságból azt a 12 zsüri tagot, akik Hubay és Vágó ismeretes ügyében az ítéletet meghozzák. A zsüri azonnal megkezd tanácskozását, mely nyilvános és csak az ítélethozatalra vonulnak vissza. Valószínűleg hétfőn késő délutánig tárgyalnak, mert nem szakíthatják félbe ítélethozatalig. Kedden a Ház tudósára hozzák az ítéletet és a képviselőház elnöke megteszi a szükséges intézkedéseket.

Maga szalma?!!!

miért nem eszik szalma ebédmentűt

1 pengőért a Páll sörözőben

Megszűnik a régi híres debreceni talyigás ipar

Debrecennek egyik jellegzetes járműve volt a talyiga. Most már azt lehet mondani, hogy volt, mert már pusztulóban van és csak két darab működik még a városban.

A fuvarosok várakozó helyein, a Csiesogónál, a két „koplalónál” a Nagyállomás és a Kisállomás előtti térségben néhány esztendővel ezelőtt még álldogáltak a talyigák, várakozván a megrendelőre. Igen találóan nevezték el ezeket a helyeket „koplalónak”, mert ha ott álldogáltak, hát bizony nem volt jövedelme és koplalt „a lu meg az ember”.

A talyigások fénykora arra az időre nyulik vissza, mikor még nem voltak köves utak és amikor még az István malom udvarára sem járt be a vonat. Az igen nagykapacitású malomból a sok-sok vagon lisztet a talyigások hordták az állomásra, a vonatokhoz és ugyancsak ők hordták a gabonát is a vonattól a malom raktáráiba. Ebben az időben az állandó, biztos kereset jóvoltából 400 talyigás is volt a városban. Egyre-másra lehetett látni a talyigásokat, amint nagy esőrómpöléssel haladtak az utcákon és ott állt a „lu viginél” a talyigás, egyszülyozta magát az egyik rúdon, mert a talyigán a nagy rázás miatt nem volt üdvös a

hely foglalás.

A különleges debreceni talyigák száma akkor kezdett érezhetően csökkenni, amikor az István-malom udvarára bevezették a kisvasutat és így nem volt szükség többé a közvetítő fuvarozásra. A mozdony a raktárak elé vontatta a búzás vagonokat és elvitte a rakodóról a liszteszsákok ezreit.

A debreceni főbb útvonalak közege se adta meg a végső dőfést a talyigás iparnak. A kényelmesebb négykerekeszerek, teherkocsik kiszorították a talyigát, melyre kényelmesen nem is lehetett nagyobb árút, bútort stb. elhelyezni. A négykerekesz járművekre többet is lehetett rakni és a köves utakon már elvitte egy ló is. Az utóbbi időben az autógumival felszerelt fuvaroskocsik száma emelkedett nagyon, mert a széles gumikerekesz járművek a homokos talajon is jól haladnak és kevesebb erő kell a golyócsapágyas-kerekesz szerek vonatolásához.

A régi debreceniek még élénken emlékeznek a talyigára a subás, gubás talyigásokra, a mai gyermekek pedig csak a múzeumban láthatják, hogyan is nézett ki a híres talyiga, mivelhogy a még üzemből levő két talyiga már igen ritkán kerül a forgalmasabb utcákon az emberek szeme elé.

A debreceni református gimnázium évkönyve

Dr. Kun Sándor igazgató összeállításában 140 oldalas, terjedelmes évkönyv számol be az ősi Kollégium gimnáziumának 1939-40. tanesztendőjéről. Választékos ízléssel, értékes komoly tartalommal megtöltött kötet adja a gimnázium egy esztendejének keresztmetszetét.

Az első írás a nyugalombavonult Jakucs István c. igazgatóról közöl finomhangú, meleg szeretettel áthatott hangú cikket. Kun Sándor igazgató az essay-író elmélyüléssel, megkapó stílusával rajzolja meg ezt a kitűnő tanár-portrét egy élet nagyértékű nevelőmunkásságának, a kitűnő pedagógus eredményeinek maradandó emléket állítva. Tömör összefoglalás vezet végig az olvasót a Kollégium négyévszázados múltján, tanárok és tanítók sorából egyaránt ragyogó neveit idézve a magyar multnak.

A felügyelő, fenntartó és kormányzótestület, valamint tanszemélyzet lementése során kiderül, hogy az intézetben 34 tanár végezte az oktatást az elmúlt év folyamán. Az 1939-40. tanévre beiratkozott összesen 715 tanuló, 41-el kevesebb, mint előző évben, aminek oka az, hogy a felsőmagyarországi megszállt területekről eddig a debreceni ref. gimnáziumba járt tanulók a nagyobb városok visszacsatolása következtében, az ottani városokban helyezkedtek el. Az intézetben 17 osztály működött.

Az iskola munkájáról szóló beszámolókból megkapó képe bontakozik ki annak a nagyértékű, komoly, céltudatos munkának, melyen keresztül az igazgató és a tantestület tagjai arra törekednek, hogy a jövőnek minél képzetesebb, vallásos és hazafias szellemű nevelt magyar ifjúságot adjanak. Az eredmény úgy szellemi felkészültségben, mint sporteredményekben első rangú. Kiemelendő, hogy a kirándulások sorában a Dunántúlon a Kollégium ifjúsága által kitélepített esaládok hajlékainak felépítésénél dolgoztak a ref. gimnázisták. 2332 munka-

órát végezve, mely minimális órabért számíva 700 pengőt tesz ki.

Az évkönyv szép mondatokban mutat rá, hogy a vallásos nevelésen kívül a nemzetnevelés szempontjából is igen nagy jelentősége volt a kirándulásnak. Rádöbbentek a tanulók a magyar élet súlyos, égető problémáira és emellett megmutatták a falunak, hogy a szellemi munkások is meg tudják becsülni a fizikai munkát. Megemlékezés méltó, hogy az iskolai kirándulások céljaira a növendékek iskolatárakban gyűjtik pénzüket és most van tervbe véve nagyszabású kirándulás Kárpátaljára. Dicséretet érdemel a ref. gimnazisták bibliaköri, ifjúsági iratterjesztő munkájuk. Az önképzőkör „A magyar mult dalban, versben” előadása élmény volt. A Kis-Önképzőkör és egyes szakosztályok az idén is szép munkát végeztek és országos viszonylatban is komoly sikereket könyveltek el a sportkör. Az Aero Kör, Diákaptár a mai idők intését megértő fiatalság komoly munkáját tükrözte vissza úgy, mint a cserkészszapat, az Ifj. Vöröskereszt Egyesület és Madárvedelmi Egyesület teljesítménye. Elismeréssel kell szólnunk a ref. gimnázium fiatalságának jótékonyági és szociális munkásságáról. Beszédet számok az eredménytáblázat adatai egészítik ki az évkönyvet, melyek egy kiváló tanári kar, a magyar jövőt teljes szívvel, hittel és nagy tudással művelő pedagógusok által irányított ifjúság céltudatos munkájáról tesznek tanúságot.

Pest

a remek magyar riportlap!

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrece, József kir. herceg uca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 melléklettel).
Éjjel 27-89. — Előzetési árk havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 20-án reggel 8-tól, júl. 27. reggel 8-ig
„Kigyó”, Piac uca 31., telefon: 30-95
„Tisza”, Péterfia uca 61., telefon: 24-52. sz. — „Csillag”, Árpád-tér 1., telefon: 29-32. — „Szent Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán uca 14. telefon: 17-09. — „Mátyás király”, Nyilastelep, Vámospécsi út 16. sz., telefon: 13-83. szám.

Pillehalál az úton

THARDI VERESS LÁSZLÓ

Kerékpárom a hosszú úton
robog, száguld, kattog, rohan.
S hogy maradoznom el a tanyák
szivem ujjon, míg a gép repül
dalolva, büszkén, boldogan.

Fekete, kis pillék szálldosnak
az országút bokra alól.
S kábán, úgy mennek a halálba
gépem ezüst küllőibe — míg
kis szívük életről dalol.

Hiába tér oldalt a gépem
hiába előz, vár, megáll,
ezüst-küllős vig kerekének
minden egyszeri fordulása
egy fekete pille-halál.

Istenem, miért halnak így meg?
Pillangónak lenni oly bűn?
Szálldosni vágyva, álomfelhőn,
elbűcsüzní a virágoktól
s halálba menni egyszerűn?

Vagy mert a szárnyatok fekete
s nem, mint más pille, vig, színes?
— Ez a sorsotok sötét lepkék.
S szívem, fekete, bús pillangóm
az országútra, fuss, siess!...

— Vasárnapi istentiszteleti rend a
ref. templomokban. Nagytemplom d. u. 10 óra dr Bartha Tibor, d. u. 5 óra dr nes László. — Kistemplom d. e. 9 óra Szemes László, d. u. 6 óra dr Farkas Pál. — Kistemplom d. e. 11 óra dr Soós Béla. — Kossuth-u. templom d. e. 10 óra Baja Mihály, d. u. 5 óra dr Bartha Tibor. — Károli G. téri templom d. e. 9 óra Kolozsváry Kiss László, d. u. 4 óra Peleszky Károly. — Ispoltály templom d. e. 10 óra Molnár Ferenc, d. u. 5 óra Kulcsár Dezső. — Árpádtéri templom d. e. 10 óra dr Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 3 óra dr Erdet Mihály. — Homokkerti templom d. e. 10 óra Uray Sándor, d. u. 6 óra Szilágyi László. — Nyilastelepi templom d. e. 10 óra Orosz János, d. u. 3 óra Orosz János. — Csapókeri templom d. e. 10 óra Farkas Dezső, d. u. 3 óra Vándor Ernő. — Kerekestelepi templom d. e. 10 óra Kulcsár Ferenc, d. u. 3 óra Kulcsár Ferenc. — Nyulási áll. isk. d. e. 10 óra Erdi Károly. — Tegláskerti áll. isk. d. e. 10 óra Pál Antal. — Reménység Háza (Böszörményi-út 60.) d. u. 4 óra Benkő Károly — Egyek d. u. fél 3 óra Sipos Imre. — Teglavetői gyül ház d. u. 3 óra Kovács Árpád. — Wolaffka-t. olvasóköri d. u. 3 óra Szilágyi László. — Tanyai istentiszteletek: Belsőhat reggel 8 óra és Telekháza fél 11 óra Sipos Imre. — Szepes d. e. 9 óra Papp Géza — Hosszupályi-út d. u. 2 óra Papp Géza — Fancsika d. e. 9 óra Biró Béla — Nagycseri iskola d. e. 11 óra Biró Béla — Szata d. u. 2 óra Biró Béla. — Dombostanya d. u. 2 óra Kurnez József — Pallag d. e. 9 óra v. Szabó Endre.

Rehák Tamás tűzoltóparancsnok két értékes találmánya a légoltalom és tűzoltás szolgálatában

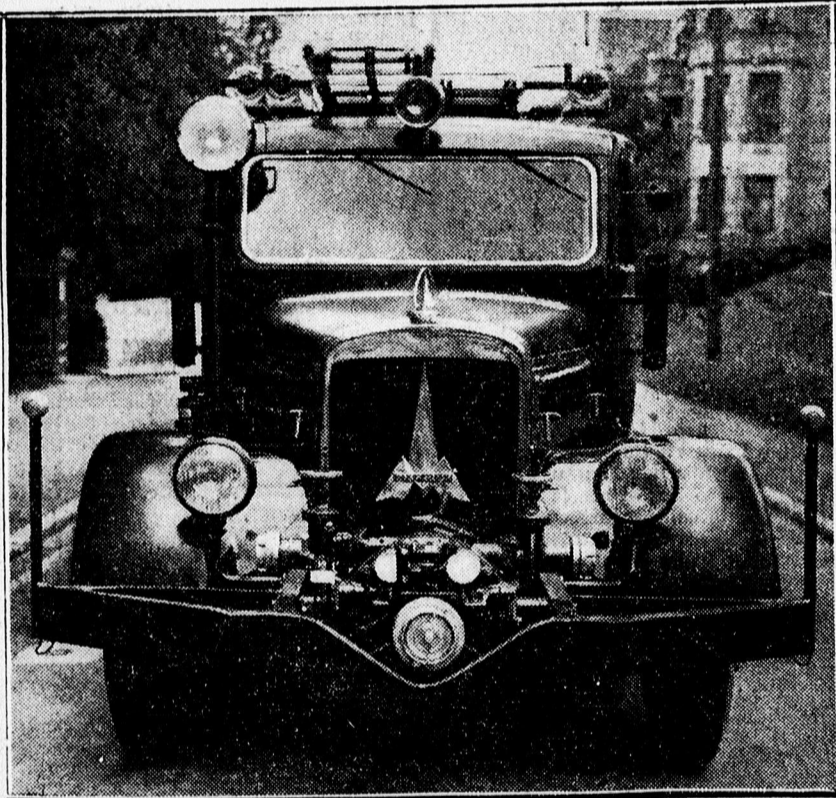
József királyi herceg is megtekintette az újításokat és nagy elismeréssel nyilatkozott azokról.

József főherceg debreceni látogatása során a tűzoltólaktanyában tartott szemlén nagy érdeklődéssel tekintett meg egy újrendszerű motorfeeszkendő targoncát és motorfeeszkendőt. Majd mikor viláz Roncsik Jenő tűzoltófőparancsnoktól értesült arról, hogy azok Rehák Tamás parancsnok zeniális találmányai, meleg elismeréssel nyilatkozott róluk.

Ezek légoltalom szempontjából rendkívül fontos kismotorfeeszkendők, amellyel a városok és községek tűzoltóságát és légoltalmi csapatait el kell látni. Ezeket a kismotorfeeszkendőket akár kézi erővel vontatva, akár lófogalú járművel, vagy gépkocsival egyaránt vontatni kell tudni.

Amellett fontos követelmény, hogy ezeket a motorfeeszkendőket, vagy targoncát leemelve, vagy magán a targoncán pillanatok alatt üzembe lehessen helyezni, egyszerű módon, a légoltalmi segédesapatoknak egyébként nem szakértő tagjai útján is. Ezt a követelményt valósítja meg az az újrendszerű motorfeeszkendő targonca, amelyeket külföldi kísérletezések ismeretében, de azt lényegesen túlhaladva, Rehák parancsnok elgondolása és irányítása alapján a debre-

ceni tűzoltóság kísérletezett ki s két változatban a helyi ipar bevonásával épített meg. Lényege a targoncának, hogy a tűz színhelyen pillanatok alatt földresüllyeszthető, illetve lebillenthető, tehát nem kell a több mázsás súly leemelgetésével időt és erőt pazarolni, aminek főleg légoltalomnál, de tűznél is nagy jelentősége van. A bilentő rendszerű targoncát a debreceni tűzoltóság Szoboszlay István üzemében, a lengőengelyest pedig Tóth Aladár üzeme útján állította elő. Mindkét targonca országos elismerést nyert és a Nemzetközi Vásáron egy remekbe-készült példányra vonta magára a figyelmet. Az ország számos tűzoltósága már megrendelte és alkalmazza a Rehák találmányokat. Ugy ez a targoncaszerkezet, mint a debreceni tűzoltóság egyedülálló legújabb Magyarus-mintájú, perenként másfél köbméter víz és egyben haboltó motorfeeszkendő-jének megalkotásához Rehák Tamás parancsnoknak olaszországi és németországi tanulmányútja adott impulzust s a debreceni tűzoltóparancsnok az ott folytatott kísérleteket Debrecenben befejezte és jelentékenyen tökéletesítette.

A debreceni tűzoltóság hasonló, de javított kivitelű Izotta-Magirus-Rehák szisztémájú víz- és haboltó tűzoltó és légoltalmi kocsija.

— Az evangélikus templomban vasárnap d. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László tb. esperes-lelkész. — D. e. 11 órakor az Augustia-szanaszatórium kis rendelőjében az evangélikus vallású betegek részére istentiszteletet tart urvacsoraszórással Krecsák Kálmán s. lelkész. — Este fél hét órakor Hajduszoboszlón szórványistentiszteletet tart a diakonissza állomás épületében dr Varsányi Mátyás budai evang. lelkész.

— Istentiszteleti rend a rómi. kat. templomban. Vasárnap reggel 6-7-8-9 csendes szentmise. Fél 10 órakor misézik dr Láng Pál pápai kamarás, prédikál Mellau Márton, apostoli helynök. Mise 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. — A Csapókeri templomban misézik Kurnezgruber Emil. — Nyilastelepen Pa-

may József. — Hajdusámszonban Kiss László s. lelkész. — Józsa dr Lindenberg János apostoli kormányzó. — A debreceni klinikán Hanzsly Lajos. — Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaáhitat.

— Hitler beszédét ezer rádióállomás közvetítette harminc nyelven. Ezzel a rádióközvetítés új rekordját érte el Hitler.

Hősök naplója

— 1915 július 21. — Kiváló vitézségével tünt ki ezen a napon és kiválóan lelkesítő példát mutatott embereinek Ördögh Ottó volt soproni 18. honvéd gyalogezredbeli zászlós, a pozsonyi 37. honvéd gyaloghadosztály orosz-lengyelországi előnyomulása alkalmával. A Lublin-környéki Eggersdorfftól délre levő erdőben halálmegvetéssel elsőnek tört be az orosz álsába, ott egy géppuskát zsákmányolt — a kezelő legénységét pedig foglyul ejtette.

A nagy-ezüst vitézségi érem lett a jutalma.

— A Főméltóságú Asszony köszönő sorokat küldött a Kabinetiroda útján Gayné Edynek a „Mater Dolorosa” c. költeményeért. Emlékeztében van olvasóközönségünknek az a mély értelemű szép költemény, melyet Gayné Edy a jeles tollú debreceni író nő írt a Kormányzói pár mély gyásza alkalmából. A lapunkban megjelent költemény eljuttatott a Főméltóságú Asszonyhoz és most a következő köszönő levél érkezett Gayné Edy címére: „A Kormányzó Ur Neje Ö Főméltóság a kifejezésre jutott részvételt öszinte köszönettel nyilvánítni méltóztatik. Kabinetir.”

— A M. kir. Földmívelésügyi Minisztérium rendeleti úton szabályozta a burgonyaértékesítést az egész ország területén. A burgonyaellátásba a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés (Budapest, V., Gróf Tisza István u. 6. Telefon 18-28-70.) is bekapcsolódik. Az egyesülés a vármegyék székhelyein vidéki eladó bizományosi szervezetet létesített. A vármegye egész területén a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés bizományosa látja el. Akinek tehát vagontételben van szüksége burgonyára, az forduljon a vármegye székhelyén lévő Futura bizományoshoz, vagy kirendeltséghez, mint a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés eladó bizományosához.

— Göring tábornagyot birodalmi marsallá nevezték ki és ezzel új katonai rangot létesítettek a német légihaderő megteremtőjének.

— Budapesten szombatra virradóra három gyermek született az uccán, mert az anyákat a mentők nem tudták kórházakban elhelyezni. A gyermekek az uccán a mentőkocsikban születtek.

Halász-féle vendéglő és szálloda azonnal eladó

Magoss György tér 12.
Margit fürdő mellett.

— Véres támadás a József kir. herceg uccán. Az esti órákban ismeretlen tettesek megtámadták Czeizing Lajos Simonffy uca 40. szám alatti lakosát, aki hazafele igyekezett. A két férfi bottal és boxerrel támadt rá és fején, karján több súlyos sérülést ejtett. — Czeizing Lajos elszántan védekezett, mire két támadója, akik valószínűleg ki akarták rabolni, megfutamodott. Az esetről értesítették a rendőrséget és megindult a nyomozás a támadók kézrekerítésére. Czeizing Lajos sebeit a mentők kötötték be.

— Összeesett a Kassa úton Szepessy Zsuzsanna 26 éves leány, Szepességi uca 28. szám alatti lakos. A mentők részesítették elsősegélyben, majd be szállították a klinikára.

x Vattay Margit tánciskolájában aug. harmadikán diákkölon kezdődik, Kossuth uca 11. szám.

BRISTOL SZÁLLODA
BUDAPEST, DUNAPARTON

Előkelő osaládi szálloda, olcsó árakkal. Egy ágyas szoba 6 P-től, két ágyas szoba már 12 P-től. Kétféle étterem és kávéház. Előzékeny kiszolgálás.

Hegedüs Mátyás gyógyfürdő vendéglőjében **Szoboszlón**

a debreceni vendégek ennek a hirdetésnek felmutatásával

5% engedményt kapnak.

Jó magyar konyha! Kitűnő borok. Legolcsóbb árak!

Családi értesítések:

Kiss Irmuska
(Lepsény)

és

Szabó István

R. T. tisztviselő (Debrecen)
folyó hó 16-án Lepsényben
házasságot kötöttek.

Schvarcz Babi

és

Elkán Andor

ma tartják esküvőjüket 1 órakor
a Deák Ferenc uccai templomban
Minden külön értesítés helyett.

Moskovits Rózsi

és

Máncz Henrik

(Budapest)

jegyesek.

Minden külön értesítés helyett.

— Megölte a 16 évvel ezelőtt lenyelt csirkesont. Makói gazdakörökben ismert gazdaasszony halt meg a makói kórházban tragikus körülmények között. Bartal Gáborné Szalárd Ilona ez év márciusában vesztette el életerős férjét, akit hirtelen támadt agyvérzés ölt meg. Bartalné 16 évvel ezelőtt csirke combesontot nyelt le, amely azóta vándorolt szervezetében. Tíz nappal ezelőtt rosszul lett s a makói kórházban megoperálták, amikor kiderült, hogy a csont vándorlásában az epét fúrta keresztül és szepszist okozott. Bartalné a műtét után jobban lett, azonban tüdőgyulladás lépett fel, amely végzetes volt.

— Letartóztatták Gottesmann Emil kassai műépítést és Szojcha József kereskedőt valutauzérkedés miatt. A vád szerint több ezer pengőt juttattak Palesztinába.

Örökítse meg

gyermek hangját.

Már 130-tól lemezre veszi
MAYER mérnök Kossuth u. 23.

— Jánoshalmán megölte és kirabolta Ágost Mihály gazdálkodót Gál Gyula szerelő. Kilenec késszúrással ölte meg a gazdálkodót, akitől pénzt, ruháját, eszímáját vitte el. A gyilkos szerelőt elfogták a detektívek. Beismerő vallomást tett.

— A tordai magyar iparosok igen nehéz helyzetbe kerültek, mert több gyár és üzem leállította üzemét és így nem tudnak kenyeret keresni.

— Hat hónapra ítélték el izgatás miatt a szoloesinai tanítót, Szigunia Demetert, aki egy idegen költemény magyar fordítását íratta le tanítványaival. A vádhatóság szerint a költemény tartalma izgatónak jelleget. A tanítót hivatalvesztésre is ítélte a Kuria.

ÖRÖKBEFOGADÓ

Öskeresztény, főnemesi, földbirtokos, gyáros, nagyiparos, tőkepénzes

apát keresek,

teljesen egyedül álló úr személyében aki öreg napjaiban, magányosságában egy hű szerető fiút nélkülöz és akiben mindazt látni szeretné, amit egykor elgondolt. Személyemről a legőszintebb információt nyújtok. Leveleket „Intelligens 89 éves” jellegre a kiadóhivatalba.

— Megrendítő gyermekgyilkosság történt Kiskundorozsma határában. Polyák Ferencné napszámos asszony megfojtotta csecsemőjét és elásta a kertben egy fa alá. Az asszony elmondta a csendőrök előtt, hogy azért ölte meg gyermekét, mert a hat élnök is alig tud élelmet adni és a hetediket már nem tudta volna táplálni.

— Öt évi fegyházra ítélte el a Kuria Gregits tanácsa Józsa József orosztoronyi gazdálkodót, aki agyonlőtte Soós Jánost, aki őt megtámadta. Soós híres verekedő volt a faluban és többször elítélték már testisértések miatt.

— Eltörte barátja oldalbordáit örömeiben egy szigetmonostori földműves, olyan erővel ölelte meg. A súlyosan sérült Baumgart József kérte a hatóságot, hogy ne büntessék meg barátját, aki csak jót akart.

— Bonyodalmak egy röpirat körül. A Magyar Országos Tudósító jelenti: A budapesti királyi ügyészség részéről felhatalmaztak bennünket annak közlésére, hogy az „Új Magyarország” című napilap 1940 július 19-én megjelent számában foglalt azon közlés, hogy a királyi ügyészség ifjabb Fitos Vilmos kiadásában megjelent „A „Magyar Nemzet” betiltása közérdek” röpirat sokszorosítására és terjesztésére engedélyt adott volna, a valóságnak nem felel meg.

— Felakasztotta magát súlyos betegsége miatt ekkeseredésében özvegy Soós Jánosné hajdúszoboszlói asszony. A leánya, aki a piacon volt bevásárolni, hazatérte után vette észre és levágta a kötélfurokról, de már akkor nem volt élet benne. — A debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

A Konzum Ruházati R. T.

Debrecen egyedüli megbízottja:

Tóth Antal

Egyetkört u. 30. szám

levelezőlap hívásra jelentkezem.

— Új gyors- és géprőliskola SIMAL MAGDA Rothermere u. 1. Tanfolyamokra folytatólagos beiratkozás.

— Budapesti svábhegyi Majestic, Lomnic, Kis Majestic, 5 emeletes luxuspénzió, a Fogasmegállónál. Az üdülők paradicsoma. Legnagyobb komfort. Hideg-meleg folyóvíz. Tündérvilágítás. Diétás konyha. Tűzvesztő.

Dr. Tippal Benő orvos, rendelőjét Hajnal-u. 13. sz. alá helyezte. T.: 26-72.

— Román kivándorlók hagyták el Bessarabiát és 360 család érkezett meg az orosz megszállás alól Jassyba.

— Amerikai tengerészek bántalmazták japán katonákat Sanghájban és ezért a japán csapatok parancsnoka tiltakozást jelentett be az amerikai konzulnál.

— Versenybírálati hirdetés! Közzöljük az építőiparosainkkal, hogy július hó 25-én öket érdeklő versenybírálati hirdetés határideje jár le. A hirdetés az Ipartestület hirdetőtábláján megtekinthető. Ipartestület.

— Földrengést jeleztek Budapesten az Országos Földrengési Observatórium műszerei. A legnagyobb kilengés 1 milliméter volt. A rengés négy percig tartott.

— Szerelmi bánatában négyezer kisértelt meg öngyilkosságot Felkai János iparossegéd az egyik nyírségi faluban. A falu legszebb és legvagyonosabb leányát szerette, de elleneztek a leány szülei a házasságot és eltiltották egymástól a fiatalokat. Felkai bánatában először az ereket vágta fel a karján, de édesanyja idejében észrevette és a gyors orvosi segítség megmentette az életnek. Másodjára felakasztotta magát, de levágták még élve, mérget is ivott, végezetül a Tiszába ugrott és kimentették. Halászok.

Terményeit tűzkár ellen átalánybiztosítás keretében biztosíthatja a legolcsóbban

x Garai tánciskolájában (Varga 42.) kedden táncanfolyam kezdődik. Szerdán, szombaton, vasárnap d. u. össztánc.

x Schaff tánciskolájában „Koronában”, minden csütörtökön, szombaton és vasárnap hangulatos össztánc.

— A baromfi fogyasztást engedélyezni fogják a három hústalan napon. Gazdakörökben az a kívánság merült fel, hogy a három hústalan napon engedélyezzék a baromfi fogyasztást. A földművelésügyi miniszter vizsgálat alá vette a kérdést és remény van rá, hogy engedélyezni fogják.

— A hadirokkant trafikós öngyilkossága. Simon Ferenc 57 éves kiskundorozsmai hadirokkant trafikós, szombat délelőtt a budapesti gyorsvonat elé vetette magát. A vonat kerekei levágták fejét.

Athénben a leendő görög trónörökös keresztelési ünnepsége szombaton délelőtt kezdődött. A trónörököszt Konstantin névre keresztelték. A szertartási ünnepség a királyi palotában folyt le és egész Görögország lobogódszt öltött.

— Módosították a vadászati tilalmi időt. A rendkívüli kedvezőtlen időjárási viszonyok, különösen a téli nagy havazások és az ezt követő tavaszi árvizek hazánk hasznos vadállományában igen nagymérvű pusztítást okoztak. A vadállomány pusztulási százaléka országos átlagban a következő: szarvasnál 20, őznel 36, nyúlánál 47, fácánánál 44, fogolyánál 80 százalék. Ez a vadászati tilalmi idők megfelelő módosítását tette szükségessé, ennek folytán a hivatalos lap vasárnapi számában erről a földművelésügyi miniszter rendelete jelenik meg.

Egy szepesi község leégett

Pozsony, július 20. A Felsőszepességben Unterausenbach községet a tűz teljesen elpusztította. Csupán a templomot és az iskolát tudták megmeneni. 50 ház a lángok martaléka lett. Az állatállomány túlnyomó részt szintén elpusztult.

IRÓGÉPEK HURAY, parkomara kölcsönzése T: 17-93

— Genealogia nemesség és öskutató iroda Debrecen. Ferenc József út 48. Svetits palota. Vállal: nemesség, címer, előnév, mindennemű család történeti és állampolgársági kutatásokat; kamarási és egyéb östák összeállítását, örökségi ügyekben lezármazási okmányok felkutatását stb.

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

Semmi pénzért sem engedik szabadlábra

A budapesti büntető törvényszék nemrégiben tárgyalta az ádrágító visszaélés büntetével vádolt Silberpfennig Judélné, a Budavidéki gyapjúfonó és Szövőgyár Rt. tulajdonosának a bűnyűjét. Az volt a vád, hogy a gyártulajdonos a honvédség részére a megengedettnél drágábban szállított takarót.

A bíróság Silberpfenniget előzetes letartóztatásba helyezte.

Silberpfennig védője headványt intézett az uszorbírósághoz és 50.000 pengő biztosíték ellenében kérte a vádlott szabadlábra helyezését.

A Dorossy-tanács tegnap foglalkozott a kérelemmel és elutasította. Az indoklás szerint sem 50.000 pengő óvadék, sem ennél magasabb összeg nem biztosít afelől, hogy ne keljen a vádlott szökéséről tartani.

Meghalt az erdélyi evangélikus egyház püspöke

Budapest, július 20. A romániai magyar kisebbségi életet nagy gyász érte. Frint Lajos, a magyar evangélikus egyház nagynevű püspöke életének 90. évében meghalt. Kimagasló és becsült alakja volt Erdély magyar társadalmának. Halálhírért mindenütt mélymegilletődéssel fogadták. Temetése vasárnap délután Aradon lesz az evangélikus templomból.

Gyászrovat

Kozma Sándorné sz. Moldován Júli: temetése 22-én hétfőn délután 6 órakor lesz a Köztemető II. a. sz. ravatalozó terméből gör. kat. szertartással Lakás Ruyter-u. 18. — Gebauer-céj rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult jó férjem, édesapánk, nagy apánk; id. Annok Károly elhunytával ért nagy bánatunkban megnyilvánuló jóleső, meleg részvételt, ravatalozó: küldött koszorúk- és virágokért, rokonnainknak, barátainknak és mindenkinék, kik velünk együttértek, halálköszönetet mondunk.

A gyászoló család

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik forrón szeretett édes jó anyámnak, néhai özv. polgár Böde Imréné elhunytával mély gyászunkban részvétellel osztottak, ravatalozó: koszorút, virágot helyeztek és Vámospécsre temetésére kifáradtak, ezúton mondunk igaz köszönetet.

Böde Gyula és családja.

Raffia, gálic, meritol

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Tiszántúli Kirendeltségénél

Debrecen, Hunyadi u. 13. Telefon 27-97

Rekordot állított fel okmányok kiváltásában az Idén a debreceni közönség

Az anyakönyvi kivonatok vezettek a kiváltott okmányok élén

Két évvel ezelőtt kezdődött a különböző rendeletek következtében a közönségnek az a hatalmas arányú személyi okmány-beszerzése, amelyre azelőtt nem volt példa. Az illetékes hatóságok két esztendő alatt több okmányt állítottak ki, mint azelőtt két évtized alatt. Állampolgárság, illetőség, iparigazolvány stb. célokra tömegesen váltották ki az iratokat, elsősorban az anyakönyvi hivatalban, de hasonló nagy forgalmat mutat fel már két esztendeje a Sipos Imre lelkipásztor vezetése alatt álló egyházi anyakönyvi hivatal is. A legnagyobb baj az, hogy az ösökről, akiknek keresztlevelét, házassági-levelét kiváltják, nincsenek pontos adatai az utódoknak és hosszadalmas keresgélés után tudják csak megtalálni a matriculában beíratásokat. Hatalmas forgalom van a városi hivatalok között a közművelődési ügyosztálynál, ahol a tanúsítványokat és a rendőrség épületében a III. emeleten levő illetőség-ügyosztálynál.

Természetesen nemcsak az ösök iga-

zolásához kellene az okmányok, hanem emellett a szokásos ügyforgalom is meg van a hivatalokban. Ezekben az esetekben néha a humor is megjelenik egy pillanatra és beragogyja a szürke hivatalszobát... Mint legutóbb az anyakönyvi hivatalban, ahol bekötött fejű tanyasi asszony jelent meg a következő különös kéréssel:

— Tessék nekem kiállítani a halállevelémet...

A tisztviselők csak összenéztek... ilyent még nem is hallottak. Az asszony látta a megütöztetést az arcokon és magyarórálag hozzátette:

— Az úgy van, hogy eddig az apósom élvezte a vagyon hozadékát... Most aztán meghalt és én fogom a pénzt kapni... Azért szükséges a halállevelémet kiállítást...

Hát logika éppen volt abban, amit az asszony elmondott, de mégis elmosolyodtak rajta. Aztán kiállították számára a halálzási anyakönyvi kivonatot.

A lakókról nyilvántartást kell vezetni a debreceni háztulajdonosoknak

A személyes bejelentési kötelezettség kiterjesztéséről és az ezzel kapcsolatos nyilvántartásról szóló 100—1940. B. M. sz. rendelet 7. §-a Debrecenben is kötelezőleg elrendeli mind azokban a házakban a betűsoros nyilvántartási jegyzék vezetését, mely házakban a lakó személyek száma (bérlet, albérlet és azok házanépe) együtt 10-nél több.

A betűsoros nyilvántartás vezetésére a háztulajdonos (házbérlő) illetőleg megbízottja van kötelezve.

A nyilvántartási jegyzékbe be kell vezetni a házban lakó minden személyt

1. családi és utónevét (névváltozás esetében az előbbi nevét is),
2. atyjának családi és utónevét,
3. szülőanyjának leánykori családi és utónevét,
4. születésének évét és helyét,
5. azonossági számát,
6. polgári személyi lapjának számát
7. vallását,
8. foglalkozását,
9. a lakás közelebbi megjelölésére szolgáló adatokat (fszt., em., ajtósz.)
10. Elköltözött, mikor, hová?

A rendőrkapitányság eddigi ellenőrzései során arról győződött meg, hogy egyes házakban vagy egyáltalában nem, vagy pedig nem a megszabott módon vezetik az előírt betűsoros nyilvántartást, mit a rendőrhatalóság tagjának vagy közegének felhívására átadni kötelesek.

Ezért a rendőrkapitányság ismételtén és ezúttal utoljára felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy ezen betűsoros nyilvántartási jegyzéket a legpontosabban vezessék, mert ennek vezetését közegei útján a közeli napokban ellenőriztetni fogja és a mulasztókkal szemben minden egyes esetben a kihágási eljárást meg fogja indítani és annak rendjén a mulasztókkal szemben a legszigorúbb megtorlást alkalmazza.

Az előírt betűsoros nyilvántartási jegyzék nyomtatásban beszerezhető papírkereskedésben.

Időjárás

Hazánkban is megindult már a nyaraló országjárás a déli szél. A hőmérséklet általánosan meghaladta a 28 fokot, a Kárpátalja keleti részében még volt egy-két helyen záporosó. Alsóvezéken 7 mm esapadékot jelentettek.

Jóslás: Déli szél, nyugaton derült idő, a meleg fokozódik.

Franciaország ismét földműves ország lesz

Genf, július 20. Az Oeuvre cikket közzél Franciaország új európai feladatairól. A cikk többek között ezeket mondja: — Franciaországnak újból igazi európai országgá kell válnia. Az angol-francia érdeklődés megszűnt. Franciaország ismét földműves ország lesz. A francia nép jelleme nem is alkalmas arra, hogy ipari nemzet legyen. Franciaország az új Európában letér az aranyalapról, végezetül szükséges, Franciaország heilleszkedése szempontjából, hogy kormánya is erős legyen.

— Mély, vágott sebet ejtett a jobbkézén a betört ablakúveg Mihalik József 36 éves Busi-utca 18. sz. alatti lakosnak, akül haragosa bosszantott fel és dühében bevágta az ablakot. A mentők bekötötték a sérülést és orvoshoz utasították.

— Leültette, mert szekerére akart kapaszkodni Kiss Sándor 17 éves Tereget utca 77. sz. alatti lakost egy kocsi a Böszörményi úton levő Haugya épület előtt. A kocsi vasruddal mérte Kiss Sándor kezére a csapást, mely összezúzta a fiatalember nyelvékujjának egyik ízét. Az erősen vérző, roncsolt sebet a mentők költötték be.

— Húsgyermekes székely család. Dani István háromszékmegeyi, lenyhenyi gazdálkodó feleségének a napokban született meg a huszadik gyermeke. A keresztapáságot Márton Áron püspök vállalta.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

Rozs pestvidéki 16.—16.85, rozs más 16.80—17.05, sörárpa kiváló 22.60—22.85, prima 21.60—21.85, sörárpa 20.60—20.85, takarmányárpa Ia 65—66 kg-os 18.—18.35, közepminőségű 18.10—18.35, búzakorpa 14.90—15.10, 8-as takarmányliszt 17.05—17.85.

Magvak és hüvelyesek: köles fehér 44—48, köles veres 40—42, egyéb 37.50—38.50, kék mák 152.—156, csillagfürt fehér, lapos 22.—23.

DEBRECENI TAKARMÁNYÁRAK

Tengeri mázsája 27.60 pengő lucerna 10—13 pengő, széna 8—9 pengő, búzaszalma 3.50—4 pengő.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A szombati ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 159 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 32 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: szedett sertés I. 128—135.5 fillér, II. 124 fillér, öreg sertés I. 123 fillér, angol tökesertés 122 fillér, exportzsír márkázott 190 fillér különként.

SPORT

Nagy gólarányú vízipóló győzelem a németek fölött

Az úszóversenyben is Magyarország vezet

Budapest, július 20. Szombaton kezdődött meg a Nemzeti Sportuszoda nyitott úszómedencéjében a 12. két napos magyar-német nemzetek közötti úszómérkőzés. A díspályában jelen volt a miniszterelnök, a kultuszminiszter, Erdmannsdorf budapesti német követ és a társadalmi, valamint a sportvilág sok kitünősége. A kölcsönös üdvözlések után felhangzott a két nemzet Himnusza, majd kezdetét vette az úszómérkőzés.

Ma a 4x300-as gyorsúszó váltóverseny kezdődött. Eredmény: 1. Magyar-

ország 9.16.2, 2. Németország 9.28.2. 200 m-es mellúszásban: 1. Balko (német) 2.43.6, 2. Fábian (magyar) 2.52.6. Műugrásban: 1. Weis (német) 155.10, 2. Hidvégi (magyar) 141.52 ponttal. 4x100 m-es gyorsúszásban: 1. Plain (német) 4.57.2, 2. Táto (magyar) 5.01.

Vízipóló: Magyarország—Németország: 7:2 (3:1). A magyar csapat góljait Kislegyhy 4 és Brandi dobta. — A németek első gólját Schneider, a másodikikat Aeppl szerezte. Magyarország az első napon 15.13 pontarányban vezet.

A DEAC uszobajnokságának eredményel

A Debreceni Egyetemi Atleikai Club úszószakosztálya, szombaton, rendezte ezévi hölgy és férfi club bajnokságait. A versenyben résztvevő úszók jó felkészültségről tettek tanúbizonyságot, különösen Rentka László, Szilágyi Tibor, Müller Róbert, Dominke Antal és Nagy László eredménye emelkedett ki feltűnően.

Eredmények: 100 méteres gyorsúszásban: Club bajnok Rentka László 1 p. 5.8 mp, II. Szilágyi Tibor 1 p. 11 mp., III. Müller Róbert 1 p. 11 mp.

100 méteres szénior hátúszásban bajnok: Szilágyi Tibor 1 p. 22 mp. 2. Dominke Antal 1 p. 25 mp. 3. Mohácsi Jenő 1 p. 28.8 mp.

200 méteres mellúszásban bajnok: Rentka Árpád 3 p. 25 mp, 2. Mátrai Tibor 3 p. 31.2 mp. 3. Monoki György 3 p. 58.8 mp.

3x10 méteres vegyesváltóban bajnok az »A« csapat (Szilágyi, Rentka I. Rentka II.) 4 p. 8 mp. 2. »B« csapat 4 p. 20 mp. 3. »C« csapat 4 p. 51 mp.

100 méteres hölgy hátúszásban bajnok Molnár Borbála 1 p. 39.2 mp.

100 méteres ifjúsági gyorsúszásban bajnok Müller Róbert 1 p. 11 mp. 2. Keltessy Tibor 1 p. 15.5 mp. 3. Auerbach Miklós 1 p. 19.5 mp.

100 méteres ifjúsági hátúszásban bajnok Dominke Antal 1 p. 25 mp. 2. Mohácsi Jenő 1 p. 28.8 mp.

200 méteres ifjúsági mellúszásban bajnok Mátrai Imre 3 p. 31 mp. 2. Monoki György 3 p. 58.8 mp.

100 méteres fiú mellúszásban bajnok Berger Péter 1 p. 37.8 mp. II. Nagy László 1 p. 37.9 mp. 3. Molnár Ferenc 1 p. 51 mp.

100 méteres fiú hátúszásban bajnok Mohácsi Jenő 1 p. 28.8 mp.

50 méteres leány mellúszás: I. Molnár Judit 1 p.

50 méteres leány hátúszás: I. Fuscik Klári: 52 mp.

50 méteres gyermek gyorsúszásban I. Keszthelyi Mihály 47 mp. — 50 méteres mellúszásban I. Nagy László 45 mp. II. Deák László.

A műugró club bajnokságát nagy fölénnyel Balla Tibor nyerte Csocsits Lajossal szemben.

Schmidt Gyula.

Debrecen már harmadik hete futballprogram nélkül maradt. Más nyáron sem volt nagyobb program júliusban, azonban mégis egy-két mérkőzés került eszemegül azoknak, akik kánikulában is szívesen kimennek a futballpályákra. Pedig lejátszani való program lenne bőven. A DVSC vasutas bajnoki mérkőzését hátra vannak. — Köztük különösen a Szolnoki Máv-val játszandó mérkőzés elő néz nagy érdeklődéssel a debreceni közönség. Hátra van a bajnoki cím birtokosát eldöntő harmadik mérkőzés a DVSC II—Mátészalkai TK között és ha mégis megtörténne, hogy a DVSC nem játszhatna az NB III-ban, akkor még az NBB-be és NB III-ba jutásért játszandó döntők is hátra vannak. A mai helyzetben azonban nehezen tudnák összehozni csapataikat az egyesületek, hiszen a hajdú Kupa mérkőzése is emiatt szakadtak meg.

Jobbszélső-híány van az NB-egyesületeknél. Jobbszélsőt keres például a Ferencváros is, amely más noszton nem

is igen változtat jól bevált csapatán. Azonban a Fradi csak klasszis játékosokat, komoly értéket hajlandó szerződtetni, ilyen pedig szabadon nemigen van. Legutóbb edző-mérkőzésen Hámorit próbálták ki jobbszélen és a kitűnő fedezet nagyszerűen játszott új posztján. Ezekután könnyen lehetséges, hogy a Ferencváros jobbszélen sem szerez új játékost, hanem Hámorival áll fel Bíró Dani helyén. — Más verzió szerint a Rapid Sipsóra gondolnak, aki szintén nem idegenkedik attól a gondolatától, hogy a Ferencvárosban rugja a labdát.

A Sal. BTC nem szerez idegenből játékost, legfeljebb a saját nevelésű Turánt szerzik vissza. Egyébként kitűnő második csatára és ifjúsági gárdájára támaszkodik a tarjáni csapat. Erősíteni ezért nem ártana, főleg a fedezetsorban és védelemben, ahol nagy tehetségek mellett egészen szürke játékosok is akadnak.

Opata Zoltán Debrecenbe érkezett és Berecz után érdeklődik a MÁVAG számára. A kitűnő edző szabadságra jött és amennyiben a Bocskay feloszlana, Bereczet szerelné megszerezni csapata számára. A DVSC-nek jó lesz résen lenni, mert mire felébred, szétzedik a Bocskay java játékosait, akik közül már a NYTVE Füleki és Csokai iránt érdeklődik. Közben Turbékot, aki pedig a DVSC-be gravitált is elvitte a DIMÁVAG, Pedig egy Keskeny, Csokai, Erdei, Nagy Béla, vagy Ignác, Mór, Gere, vagy Erdei, — Kristóf, Berecz, Szabó, Bihari, Füleki csapattal nem is lenne olyan rossz rajtolni a debreceni vasutasoknak...

Olyan hírek terjedtek el, hogy még ha nem osztatnák fel a Bocskayt, akkor sem bizonyos, hogy nevezését elfogadják a miniszteri biztos, mert nem látja anyagilag biztosítottnak, hogy a szezonot be tudják fejezni, mivel a játékosok egyrésze most is feljelentette a Bocskayt járadékaik ki nem fizetése miatt.

Megjelent az új honvédelmi törvény végrehajtási utasítása az eredményes sportemberek lehetőleg egyesüléülük székhelyén állomásozó alakulathoz kell beosztani. „Az az ujoncok, aki valamely sportegyesületnek tagja és a testvérsé valamely ágában kiválóan eredményes működést fejt ki, sportegyesületének előterjesztésére az egyesület székhelyén, vagy annak közelében állomásozó alakulathoz kell beosztani, feltéve, hogy ez a szolgálati érdekekkel nem ellenkezik. Az előterjesztést legkésőbb a besorozást követő július hó 1. napjáig a sorozás szerint illetékes honvéd kiegészítő parancsnoksághoz kell benyújtani.

Gyenge a gyümölcsstermés, közepes a búzatermés

A földművelésügyi minisztérium vetésjelentése szerint az egész országban aratnak — egy-két megye kivételével. Búzából közepes, rozsból közepesen alóli termés van. Őszi árpából gyenge a termés. Tavaszi árpa jó közepes. A gyümölcsstermés gyenge az egész országban. A burgonya jól fejlődött, káposzta tömött, kemény, hagyma jó, ugyancsak a bab és borsó is jó termést adott. A tengeri szépen fejlődik.

ALKALMAZÁST keres férfi

Jelenleg a salgótarjáni acélgyárnál, mint önálló üzletvezető (kantinos) bizalmi állást keres augusztusig. Önálló italmérő üzletbe, vagy más egyéb cégnél, mint áru-kisérő, vagy pénzbeszedő. Cím: Kalla József, Salgótarján, Kaszinó u. 4. szám. 721

Anoát, németet tanító gyermek foglalkoztatást vállal hosszú gyakorlati „Pedagógus” jellegre a kiadóba. 770

44 éves nő, négykötésiskolát végzett, hadmenes, bármilyen állást elvállal. Közvetítő díjazok. Cím a kiadóban 844

ALKALMAZÁST keres nő

Urlasszony, háztartáshoz, gazdasághoz értő, házvezetőnek, titkárnak, menne magán tanítónak, pusztára is szorgalmas, megbízható hatvanéves főpostások 8. szám. B. József-Até. 663

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Szobaleány felvétetik augusztus elsejére. Jelentkezni lehet: Vilmos császár út 52. 728

Házvezetőnek ajánlunk magános úrhoz, augusztus elsejére intelligens úrnő. Cím a kiadóban. 767

Házvezetőnek vagy bejáró főzőnek ajánlunk úriháza. Cím a kiadóban. 743

Szobaleány, vidékre kerestetik. Jelentkezhet délután 2-4 óráig, dr. Forbáth, Piac uca 26. szám. 735

Bejárót keres azonnali belépésre Ráczné, Ferenc József út 38. sz. alatt. 796

Gyermekszerező minden leány, vagy asszony, felvétetik, Bocskai-tér 3. első ajtó. 783

Vidékre urlasszonyhoz jó bizonyítvánnyal főzőt mindenest szobaleányt felvesznek, Lakosné, Simonffy uca 32. 782

Bejárót azonnalra felvesznek, Nyil uca 103. szám alatt. 860

Bejárót délelőttre felvesznek, Horváth műszerez, Hunyadi uca 18. Jelentkezni hétfőn délelőtt az üzletben. 852

Főzőséhez értő jobb zsidó leányt keresek, háztartási munkára, Bethlen uca 19. 815

Jól főző bejárót felvesznek. Jelentkezés délelőtt 8-10 óráig Svetits főlépcső V. emelet 4. sz. ajtó. 819

Mindenest főzőt, közepkorú azonnali belépésre felvesznek, Diószegi út 14. szám. 807

Bejárót pár órára felvétetik, Hajnal uca városi bérház A lépcső 3. a alatt. 1255

ALKALMAZÁST nyer férfi

Jómunkás fodrászsegédet azonnali belépésre felvesz Mátys fodrász, H.-Böszörmény Kosuth uca 8. 603

Házmestert felvesznek Vár uca 8. 723

Kerékpározni tudó kifutót pékségbe felvesznek, Nyil uca 79. 875

Fiatal úrifodrászsegéd felvétetik, Bádógos uca 1. sz. Fenyvesiné. 1253

A hajdúhadházi Hangya Szövetkezet vendéglőjének vezetésére, azonnali belépésre szakképzett, ezer pengő készpénz-óvadékkal rendelkező vendéglőkezelőt keres. Javadalma havi 30 pengő készpénz, öt százalékos forgalmi jutalék, a konyha teljes jövedelme és lakás. Ajánlatok a Hajdúhadházi Hangya Szövetkezet címére küldendők. Önköltésen való személyes bemutatkozás kívánatos. 634

Tanuló fizetéssel felvétetik. Gáz- és vízvezeték-szerelő műhelybe. Garay uca 15. 855

Nagyobb fiút fakihordónak, favágónak felvesznek, Eötvös uca 18. sz. alatt. 848

Fiatal asztalossegédet a tanuló fizetéssel felvesznek, Rákosi Jenő uca 3. szám. 858

Fiút, vagy férfit mindenest felvesznek, Baranyai ucai vámház. 803

Péksegédet és tanuló azonnali felvesznek, Piac uca 62. Hegedűs. 802

Traktor kezelőt Hofherr traktorhoz felveszünk, Magoss György-tér 30. szám alatt. 811

Fiatal jómunkás fodrászsegéd felvétetik, ifj. Ember, Hatvan uca 61. szám alatt. 831

Bérest, nyári s őszi munkára, hónaposnak felfogadok, Montezredes u. 11. szám. 825

Keresek gyermekcipők tömeges készítésére helyi belépést. Ajánlatokat „Kézimunka” jellegre a kiadóhivatalba kérem. 683

Bádógos tanuló, fizetéssel azonnali felvétetik, Dévényföld-tér 3. 711

Újra kifutót felvétetik, Mester uca 48. sz. Jakab. 726

Fodrásztanulónak ügyes fiút felveszek, aki már gyakorlattal bír az előnyben, vasúti fodrász, pályaudvar. 771

Nyugdíjasok figyelmébe! Helyi ismeretségű keresztény nyugdíjasokat, csoportvezetőket fixel, jutallal felvesz Turul Biztosító. Jelentkezés 22 hétfőn délelőtt, Ferenc József út 34. 757

Házmester fizetéssel felvétetik, elsejére, Werbőczy uca 14. 745

Fodrásztanulót fiút vagy leányt felvesz Zsuffa, Kassa út 4. 746

Fiatal hentessegédet felveszek, Hatvan uca 52. Marton. 767

Műszerasztanulót felvesz irógépüzlet, Piac u. 58. szám. 777

Asztalos tanuló felveszek. Egy perzsa szövészek eladó. Borz uca 10. szám. 787

Csinos 1000 pengő havi jövedelemhez, kaucióval felvétetik, özv. Szolnoki Sándorné Dózsa uca 27. szám. 785

Péksegédet és kifutót felvesznek azonnalra Klór, Gázgyár uca 4. sz. alatt. 788

ALKALMAZÁST nyer nő

Érettségizett lány gyors és gépirós, irodai munkára ajánlunk, Böszörményi úton. 834

Megbízható öregasszony felvétetik, Csapó uca 99. hentesüzletben. 863

Gyermek mellé intelligensebb kislányt felveszek, aki kisebb házimunkát is végez, esetleg bentlakással, Nagy cipő üzlet, Dévényföld-tér 11. szám. 799

Urinozt varrni, szabni tanít Papp nő divatszalon, Szent Anna uca 10. szám alatt. 828

Középkorú mindenest szakácsnőt keres elsejére Berzékíné, Piac uca 38. sz. 647

Gazdasszonyt keresek közeli tanyára, aki a baromfi neveléshez feltétlen ért. Jelentkezni lehet szombati napon 12 és 1 óra között. József kir. herceg uca 1 szám Debreczen kiadóhivatalban. 324 vv

Főzőséhez értő jobb mindenest, bentlakónak felvétetik, bizonyítvánnyal, Péterfia 4. szám, cukrászda. 695

Kisasszonyt, két gyermek mellé keresek. Cím meg tudható Csillag könyvkereskedésben, városi ház épület. 772

Egy hálygfodrászsegédleányt felveszek, Magoss György-tér 11. 789

Gyakorlott nevelőt keresek két kislány mellé. Jelentkezni lehet kedden 23-án egész nap, Ferenc József út 28. III. emelet 19. ajtó alatt, telefon: 20-88. 725

Fiatal izr. özvegyasszony, házvezetőnek ajánlunk, hosszú bizonyítvánnyal magánoshoz kislány mellé, szeptember egyre. Válasz R. P. jellegre a kiadóba 729

Ügyes munkalányok felvétetik cukorkaüzem, Nyugati uca 48. 768

Egy géphímző felvétetik és egy cimbalom eladó. Híd uca 6. 791

12-13 éves leányt gyermek mellé felveszek, Teleki uca 11. 792

Hölgyek figyelmébe. Fix és jutalékos állásra ügyes hölgyeket keresünk. Jelentkezés hétfőn délelőtt Turul Biztosító, Piac uca 34. 758

Tanulóleány felvétetik, Ács Eta varrodájában. Csapó u. 10. I. em. 698

TÁRS

Társat keresek, lehetőleg nő, régl. jömeneteli női szakma üzletéhez, kevés tőkével. Cím a kiadóban. 809

Társat keresek 8 ezer pengővel, a jövőhéten üzembe helyező jéggyáramhoz, aki azt más elfoglaltságom miatt önállóan vezesse. Ugyanott azonnali belépéssel felveszek kaucióképes jégeladó ügynököt. Műjéggyár, Dózsa uca 22. szám. 678

AJÁNLAT

Ramminger fodrászmester új telefonszáma: 37-41. sz. Szent Anna uca 10-12. 1539 7. 25

POLOSKARTÁSI váltalát, Varga uca 10. sz. Szilcsék. 1208 11. 15

Horgonyi fodrász, Szoboszló út 4. új telefonszáma: 10-75. 227 8. 9.

Clánosztasson bizalommal a Csala clánzózó válalattal, Rákóczi uca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.

Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és női ruhákat Welsz, Arany János uca 29. szám. 1010 vv

Hat pengőért cseréltél ruhát, 15 pengőért kabátot készit „Elit” szalon, Rákóczi u. 28. 323 8. 13.

Poloskartsás ciángázal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kigyó uca 5. szám. 1955 x. 3.

Paplanokat pehelyből, vattából, gyapjából, ócska paplanokat portalanítva készit Nagy Gyula paplanosmester, Sas uca 2. 1674 7. 28.

Varrógép, kerékpár vétel, csere, kölcsönzés, javítás jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger Csapó uca 101. szám. 645 8. 18.

Biztosan és eszemenetesen barnító napolajok és egyéb strandkozmetikumok nagyon olcsón a Földes Illatszertárban a Vigmozinál. 1252

Cserékalya vállalatot átvehetem Kölcsey uca 9. al. Átrakásokat szénfűtésre és hártnuth-rendszerre is szakemberrel készitek. Új kályhák kaphatók Mese István kályhás, Debrecen, Kölcsey u. 9. 686

Nyugdíjasok, gyorsfűzők, fagyaltgépek, díszhalak, haleleségek, mézbödők, vendéglátó üstök üstök, zománctüzhelyek, Nagy vasúletben, csapókanyar. 826

Jobb minőségű szekerek, kocszra, brikettre (salgótarjáni s tatal bányák) előjegyzéseket elfogad Hay Károly és Fia cég. József kir. herceg uca 30. telefon: 21-76. szám. 754

TELJES ELLÁTÁS

Kellemes lakás, finom kocsz a Hungária pályán, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Egy-két keresztényen férfi ember kényelmes lakást, finom kocszot kaphat a Bikaszálló szomszédságában. Cím a kiadóban. meg tudható. 715

HANGSZER

Eladó zongora, kereszt-húros és kétszobás, komfortos lakás kiadó. Baranyai uca 22. Megtekinthető 12-4-ig. 722

Jókarban levő tangó-hármonikát keresek megvételre, Batthyány u. 13. házfelügyelő. 761

Zongora, kitűnő hangú, 160 pengőért eladó. Kistemplomköz. Pesti János n. 862

KERESLET

Kocsma, üzembelen levő kocsma üzlet, jogfolytonossággal keresek átvételre. Cím a kiadóban van. 839

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú, 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Használt férfi kerékpár, kitűnő karban és 2+1-er átépített Néprádió, nagyon olcsón eladó. Emerich kerékpárüzlet, Sas uca 4. 1250

Használt női kerékpárt keresek, Simonyi út 28. szám. 742

„Citroen” 4 személyes, üzembelen állapotban eladó. Debrecen. Dévényföld-tér 4. 1247

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtőfelület, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

Nagyobb istálló azonnalra kiadó. Mester uca 21. szám alatt. 755

Grafológusné bárkiné a kezeiréséből biztos jó analízist nyújt, érdeklődőknek. Széchenyi uca 43. szám. 760

Esperantisták szalonna sütése hétfőn este a Katonahonban Kandia utcán. Minél több résztvevőt kérünk. 720

Olított méz salakja gyümölcsfák messzelegény talajához kiválóan alkalmas. Kapható a Debreceni Műkóvárnál Fűrdő uca 2. telefon: 10-93. szám. 877

IRODA

Kiadó azonnal tágas, világos helyiség, irodának műhelynek, raktárnak, Szent Anna uca 6. 774

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Kiadó egy udvari szoba, fűtőszobával, augusztus elsejére, Nyil uca 113. szám. 817

Egyszobás, konyhás udvari lakás, piac közelében kiadó. Montezredes uca 11. 824

Uccal pincelakás, piac közelében kiadó. Montezredes uca 11. 823

Két szobát is helyettesítő, most épülő egy nagy szobás, komplett modern udvari lakás, augusztus 15-ére kiadó. Bethlen uca 50. Megtekinthető kizárólag délután fél 4-4 óra között. 736

KIADÓ LAKÁS két szobás

Uccai szoba előszobával, augusztus elsejére kiadó Teleki uca 98. 866

Kétszobás, konyhás lakás, víz, gáz van Agárdi uca 6. 872

Két szoba, konyha, előszoba, spájz, augusztus elsejére kiadó. Érdeklődni: Hunyadi uca 14 871

Kétszobás lakás, mellék helviségekkel. Piac uca átadó. Értekezhetni: Grünberger ügyvédnél, Piac uca 75. 1234

Két szoba, konyha elsejére kiadó. Boldogkért, Csóka uca 9. 784

Kiadó ház, egész udvarral, biztos fizetőnek, augusztus elsejére, Vulkán-telep 8 sz. 734

Fűrdőszoba használatlan két szoba, (háló, úri), egy, esetleg két úrnak kiadó. Kálvin-tér 11. sz. uccai emelet. 604

KIADÓ LAKÁS három szobás

Háromszobás, fűrdőszobás lakás, mellék helyiségekkel, áthelyezés miatt augusztusra átadó Cím a kiadóban. 870

KIADÓ LAKÁS nagy

Bérbeadó november 1-re Simonyi út 36. sz. alatti 7 szobás villa teljes komforttal. — Értekezni Piac u. 75. I. em. ügyvédi irodában. 1904 v. v.

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Formalmas helyen üzlet-helyiség kiadó. Műszertér 15. Értekezni az udvarban, második lakás. jobbra. 852

Raktárnak, műhelynek garázsna alkalmas helyiség kiadó. Werbőczy uca 3. alatt. 861

Istállónak garázsna is alkalmas helyiség, nagy udvarban, központban kiadó. Bethlen uca 19. sz. 816

Üzlethelyiség, bármilyen célra azonnal olcsón kiadó. Bihari telep Kovács uca 6. 813

Üzlethelyiség Szent Anna és Batthyány uca sarkon, augusztus elsejére kiadó. Érdeklődni: Kiss cukrászdában. 829

BÜTOROZOTT SZOBA

Egyszobás, konyhás bútorozott lakás, azonnalra kiadó, csak fixfizetésűeknek. Hol. édesem uca 6. 538 vv.

Uccai szoba, előszobával szépen bútorozva kiadó, azonnalra is. Andaházy út 6. sz. 759

Különbejárattal csinosan bútorozott udvari szoba kiadó. Werbőczy uca 14. szám. 744

Csinosan bútorozott szoba, fűrdőszoba használatlan azonnal kiadó. Érdeklődni: József kir. herceg uca 58. 760

Kiadó nagyobb, kisebb bútorozott szoba, fűrdőszoba, használatlan, fős nagykertű villában, Domokos Lajos uca 28. sz. alatt. 733

Különbejárattal uccai bútorozott szoba kiadó két személyre is. József kir. herceg uca 56. 690

Magános úrnő intelligens lakópartat keres. Ajánlat „Lakbért nem fizet” jellegre a kiadóba leadni. 701

Széchenyi uca 101. sz., autóbussz megállóval egy elegáns bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. 724

Bútorozott szoba kiadó, egy, vagy két férfi részére, Lorántffy uca 27. szám. 790

Bútorozott, teljesen különbejárattal tiszta előszobás lakás kiadó. Doboz uca 11. 814

Különbejárattal uccai bútorozott szoba kiadó. — Homok uca 132. szám. Árpád-érenél. 804

Különbejárattal szépen bútorozott szoba, központban kiadó. (központi fűtés). Kónya trafik, városi háza. 1252

Kiadó uccai garzon lakás, magános úrnak, esetleg teljes ellátással. Timár uca 26. 841

Csinosan bútorozott szoba kiadó. Kölcsey uca 1. szám. 845

Kertre nyíló nagy, szépen bútorozott szoba, egy-két személynek kiadó. Nyomatató uca 3. alatt. 859

Különbejárattal elegánsan bútorozott parkettás szoba, elő- és fűrdőszobával kiadó. „Hella” Csapó u. 22. szám. 1234

Bútorozott szoba, egy-két személy részére kiadó. Burgondia 17. 827

LAKÁST KERES

Állami tisztviselő keres uccai kétszobás, komfortos lakást, augusztus elsejére, belterületen, s csendes udvarban. Cím a kiadóban. 740

Egy, vagy két szoba, s konyhás lakást keres állami tisztviselő, három havi lakbért előre fizet. Cím a kiadóban. 741

Patay Ferenc

OFB engedélyes hirdetés. Csapó ucca 49. sz. Wesselényi uccán több-lakásos ház, bankteherrel. Meteor mellett 4 szoba, jókarban levő jövedelmező ház. Pacsira u. több-lakásos ház teher át vállalható. Ezenkívül a város belsejében nagyobb értékű házak kaphatók. Árpád-tér közelében, Virág uccán 2 szoba, konyha, fűszerüzlet, a lakás azonnal átvehető családi okok miatt nagyon olcsón kevés pénzzel megvehető. Sámsoni út mellett 2 szoba, konyha, fürdőszobával, adómentes modern lakás, elköltözés miatt olcsón megvehető. Nyilastelepen több kisebb ház, jutányosan megvehető. Földek: 23 holdas jó homokföld tanyával, 28 h. tanyával, 10 hold tanyánélkül. Bellegelón 9 hold barna homokföld, jó tanyával. Vámospércsi köút mellett 11 hold búzatermő homokföld. Földbérletek: A város alatt 25 holdas tanyásbirtok, hosszabb időre haszonbérbe kiadó. Halápon 20 holdas, tanyás föld, tehenészetre alkalmas, bére 2 és fél mázsa és az adója, hosszabb időre kiadó. Patay iroda, Csapó ucca 49. szám. 748

Nagyerdő közelében két szobás lakást keres biztosszfékésű lakó. Ugyancsak a Nagyerdő közelében nyári idényre egy bútorozott, vagy bútorozatlan szobából és mellékhelyiségekkel álló lakást novemberig kivenne biztosítással bérlő. Ajánlatokat „Nagyerdő közelében” jellegére a lakás megjelölésével kéri a kiadóhivatalba. 846

Francia hölgy, augusztus elsejére lakást keres lehetőleg teljes ellátással. Tanításért, vagy fizetésért. Ajánlatokat: „Francia” jellegére a kiadóba. 797

Keresek egy szoba, konyha lakást. Ajánlatot kérem: Simonvi út 8. 800

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

„Halász-féle” vendéglő és szálloda, azonnal eladó. Magoss György-tér 12. sz. Margitfürdő mellett. 654

Fűszerüzlet, jóforgalmú, lakással együtt átadó. Cím a kiadóban. 704

Nagyvobb fűszerüzletet v. söntésszerű kocsmát átvennék. Ajánlatot „Kész pénz 812”, jellegére a kiadóba kérek. 812

Egy nagyon jömeneteli fűszerüzlet, katonai bevonulás miatt, sürgősen eladó. Cím a kiadóban van. 810

Több befolytonos kocsmakiadó. Érdeklődni lehet: Schaffnál, Apaffi u 139. szám. 865

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők s kombinált szobák, konyhaberendezések, Salamon bútorüzletében. Jömenőség, előnyös árak. Részletre is. Hunyadi u. 2. sz. 935 9. 15

Bútorok, hálószoba, előszobafal, konyhaberendezés, szekrények, gázfűtő, csillárak és egyszerű villanygömbök, költözéskor miatt eladók. Hunyadi ucca 10. 658

Antik arnitura, modern háló, hármasszékreny s konyhaberendezés, rekamié, sezlon, cselló, s ebédlő eladó. Kossuth u. 49. sz., keresztépületben. 1061 1. 15

Csöbutorok, modern vitrinek, asztal. eladó. — Hatvan ucca 6. I. emelet 20. ajtó, második lépcső. 838

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolóköcsök, eredeti régi ülogarnitúrák és alighasznált irógépek, s prizmas látszóvelek, nagyobb méretű perzsaszőnyegek, s Mária Terézia üvegcsillárak, igen olcsóért eladók. Ingóságkövetőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv

Leánder, rózsaszín, fehér virágú, új ládákban olcsón eladó. Honvedtemető ucca 6. 1181 vv

Irodának alkalmas helyiséget, száraz raktárral, belterületen keresek Ajánlatokat „Előnyös” jellegére a lap kiadójába kérek. 1627 vv.

Konsul tükör szép nagy mahagonfa foglalatban, kifogástalan állapotban, szalonnak, vagy ruhaüzletnek is alkalmas, eladó. Hunyadi ucca 10. 687

Gyermek sportkocsi, — használt, eladó. Péterfia 17. szám. 793

Eladó új ablak, hat szárnyú 110x140, Ispotálytéri iskola. 794

Szép nagy női Singer varrógép, azon új eladó. Csanó u 27. Varga. 795

Egy mély gyermekkocsi eladó. Pótor, Eötvös u. 11. szám. 775

Uj fehér pala, 10-es vas gerendák eladók. Jósika ucca 18. 776

Eladó trafikberendezés a fűszerüzletbe is alkalmas Megtekinthető Plac ucca 57. Kaszanyitzky porcellán üzlet. 774

Íróasztal könyvszékreny üveges keményfa. Érdeklődni lehet hétfőn. Csapó 6. 738

Mély gyermekkocsi eladó. Burgondia ucca 3. szám. 737

Lószerszámok és egy sőtéték mély gyermekkocsi eladó. Csillag ucca 70. szám. 753

Eladó 42-es boconádi kiöltött mülép és kaptár. Bujdosó ucca 34. 747

Székrenyek, két darab, maídnem újak, álló íróasztal, hegedű, stb. eladók. Széchenyi ucca 51. szám. 749

15 méteres gumicső rézcsapokkal, 50 virágcserep, nagy fikusok, kakuszok, befőttes uborkás üvegek, elköltözés miatt olcsón eladók. Poroszlai út 68. 708

Barokk szalongszékreny 80 pengőért eladó — Péterfia 4. cukrászda. 694

Kütesövek, paradicsomkarók eladók. Tostakert. Gvár ucca 5. 598

Egy hatszárnyas íkerablak olcsón eladó. Vendég ucca 37. 727

Jégszékreny nagyobb háztartásba, üzletbe alkalmas, eladó. Harsányi Kút ucca 34. 709

Jókarban levő írószobába való két nagy fotel s kanapé és egy konyhaberendezés eladó. Széchenyi ucca 5. sz. Zombor. 850

Eladó ajtó, kisebb rollós ajtó. Varga ucca 40. 857

Bontásból téglák s vályogvan — Csapó ucca 61. szám. 854

Eladó egy szép fajencz talpas új mosdó, Nagy Sándor szerelénél, Garai ucca 15. 856

Használt ajtók, ablakok s ezer, ezeröttszáz darab szovéti új cserép eladó. Lónyai ucca 39. szám. Érdeklődni lehet Szilágyi. Gyermekklinika 874

Egy jégszékreny sürgősen olcsón eladó Bethlen ucca 40. 876

50 liter vörösréz fürdőszoba vízmelelítő, fekete ebédlő, facsilár, jutányos áron eladó. Szoboszlói út 17. 818

Transport hordók elsőrendű, használt 80 hektó eladó. Nap ucca 4. szám. telefon: 32-83. 830

József kir. herceg ucca 35. sz. II. csillár, hencser képek, ágy, befőttes üvegek eladók. 806

Wertheim páncélszékreny olcsón eladó. Bőszörményi út 2. 835

Öcskadeszka, lécek, szarufák, tuskó, tűzifa, szén, fűrészpör, olcsón. „Turul” fátelapén, Bőszörményi út 2. 833

Eladó egy használt kis Singer varrógép. Csillag ucca 32. Megtekinthető: 8—10 óráig. 1234

INGÓSÁG VÉTEL

Komplett fűszerberendezést keresek megvételre. Szappanos ucca 8. szám alatt. 864

ELELMISZER ITAL

Akácmez, elsőrendű mátrai, saját méhészetből kapható, Girgás, Árpád-tér 2. 679

Bor eladó 1200 liter. Értekezni: Hunyadi ucca 8. szám. 712

Kajszi barack kapható. Széchenyi ucca 72. 719

Gazdák figyelmébe. Tisz tánkezelt Tokaji borok 86 fillértől, Burgondia u. 17. szám. 832

TÜZELŐ ANYAGOK

Schwarz Izso tűzifakereskedő új telefonszáma 32-61. raktár: Miklós u. 49. szám. 319 7. 23

Tűzifát, szenet, már most vegyen, hogy jó főanyag biztosítva legyen. Vágó József tűzifa és szénkereskedőnél, Margitfürdő mellett. Uj telefonszám: 37-24. sz. 1886 7. 28.

ELADÓ HÁZ

Eladó teher- és adómentes, kényelmes családi ház 300 négyzetöglő kerttel. Vasvári ucca 20. sz. alatt. 1612 7. 25

Eladó a Komlóssy út 43. sz. 300.30 négyzetöglőes, háromszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos címe a kiadóban. 8+

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Ferenc József út 4. sz. bérház, 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két boithelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Eladó ház 627 négyzetöglő földdel, Köntösgátsor 13. szám. 751

Eladó ház kétszobás, s konyha, veranda, 200 öl telek, gyümölcsös, Dévai ucca 13. 749

Eladó ház, szoba, konyha, spájz, 600 négyzetöglő telek, villanymotoros kúttal, üvegházakkal, — Dévai ucca 13. 750

Poroszlai út 74. és Liba kert Szeffü ucca 19. sz. Alkalmi áron eladó. 756

Eladó adómentes családi ház, mellékhelyiség, 300 négyzetöglő kerttel, Tócsóskert, Méhes ucca 6. szám. 732

Nagy bérjövdelmező ház eladó. Teleki ucca 63. sz. 714

Ha házat, vagy földet óhajt vásárolni, forduljon Máté ingatlanirodához. Blaháné ucca 14. sz. (rendőrpalota mögött) telefon: 14-63. 684

Eladó sarokház, törvény szerű háttámogótt, nagyobb bérjövdelemmel, üzlettel, Varga ucca 30. szám. 813

Eladó Arany János ucca 47. számú ház. Érdeklődni a keresztépületben lehet. 1254

Eladó ház 518 négyzetöglő földmőcsőssel Köntös kert Szabolcs ucca 28 sz. alatt. 869

Eladó adómentes egy szoba, konyha ház Csapókert, Aulich ucca 3. sz. alatt. 779

Kedvező fizetési feltételek mellett eladó házak: Zugó ucca 5—7. számú, Ujj ucca 2. számú. Érdeklődni lehet Alföldi Takarékpénztárnál 1320

Berettyóújfalusi házalatt, mely áll 3 szoba és minden mellékhelyiségből, gyümölcsös és konyhakerttel eladnám, vagy elcserélném debreceni házzal, vagy földdel. — Cím megduhadó-e lap kiadóhivatalánál egész nap. 620 vv.

Eladó ingatlanok: Háromszobás, adómentes ház, kert. Lehel ucca 21. alatt, 800 négyzetöglő területtel, 12.000 pengőért, 5000 pengő átváltható.

Bőszörményi úton, Mentelepe szemben, villamos megállónál, cca ezer négyzetöglő igen jól beállított szőlő és gyümölcsös, értékes telek. Hat hold prima föld a nagymaosi részen s hat hold prima föld az Ujjföldön, kis tanyával. 140—200 hold kütűnő föld Nagyhegyesen kisebb tételekben is.

Fenti ingatlanok felől értekezhetni, dr. Hódy Béla ügyvédi irodájában Széchenyi ucca 1. 282

Eladó ingatlanok: Háromszobás, adómentes ház, kert. Lehel ucca 21. alatt, 800 négyzetöglő területtel, 12.000 pengőért, 5000 pengő átváltható.

Bőszörményi úton, Mentelepe szemben, villamos megállónál, cca ezer négyzetöglő igen jól beállított szőlő és gyümölcsös, értékes telek. Hat hold prima föld a nagymaosi részen s hat hold prima föld az Ujjföldön, kis tanyával. 140—200 hold kütűnő föld Nagyhegyesen kisebb tételekben is.

Fenti ingatlanok felől értekezhetni, dr. Hódy Béla ügyvédi irodájában Széchenyi ucca 1. 282

Eladó ingatlanok: Háromszobás, adómentes ház, kert. Lehel ucca 21. alatt, 800 négyzetöglő területtel, 12.000 pengőért, 5000 pengő átváltható.

Bőszörményi úton, Mentelepe szemben, villamos megállónál, cca ezer négyzetöglő igen jól beállított szőlő és gyümölcsös, értékes telek. Hat hold prima föld a nagymaosi részen s hat hold prima föld az Ujjföldön, kis tanyával. 140—200 hold kütűnő föld Nagyhegyesen kisebb tételekben is.

Fenti ingatlanok felől értekezhetni, dr. Hódy Béla ügyvédi irodájában Széchenyi ucca 1. 282

ELADÓ HÁZHELY

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megduhadó a kiadóban. 5+

Eladó minden elfogadható árért szőlős és gyümölcsös kert, Lehel ucca 44. szám. 627

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Villatelep a Nagyerdő alatt, a Hadházy uccából nyíló Dobsina uccában 268 négyzetöglőes villatelek, négyzetöglőenként 11 pengő áron eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsonös Segélyező Egylet bankpénztára — Kossuth ucca 8. 140+

Pompás villatelek 431 négyzetöglő, a DEAC sportpályával szembe a Dóczy József és Márton falvi ucca sarkán, közművekkel, négyzetöglőenként 10 pengőért eladó. Ez árban a kertrendezés és burkolási költség is benne van. Hitelképe, egyéneknek külön kedvező feltételek Felvilágosítást a Kölcsonös Segélyező Egylet bankpénztára ad. 111+

Eladó házhelyek a Simonyi út hátamegetti Kardos telken. Tócsóskertben s Csapókertben Értekezhetni dr. Kardosnál, Kossuth u. 26. 801

El. 35 üres telek, Kar u. 16. sz. Értekezni lehet ott a helyszínen, vagy Meszena ucca 10. szám alatt. 762

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyzetöglő telek, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Eladó házhelyek a Simonyi út hátamegetti Kardos telken. Tócsóskertben s Csapókertben Értekezhetni dr. Kardosnál, Kossuth u. 26. 801

El. 35 üres telek, Kar u. 16. sz. Értekezni lehet ott a helyszínen, vagy Meszena ucca 10. szám alatt. 762

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyzetöglő telek, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

FÖLDBÉRLET

Kiadó tanyásföld, 14 h. Apafájánál. Értekezni: Csonka ucca 18. 703

Kiadó Halápon 23 hold tanyával. József kir. herceg ucca 8. sz. emeleten balra. 710

Kiadó 55 hold föld, Hatvan ucca 47. Balla. 707

Hosszabb időre kiadó 9 hold föld, Vedres dűlőben, Poroszlai út 87. 705

Város központjától hat kilométerre, kövesúton a Bellegelón 21. kat. hold fekete tanyásföld kiadó. Értekezni: Csapó ucca 17. emelet. 731

Kiadó bérbe, felébe 50 hold fekete föld, morzsolt csutka eladó. Timár ucca 19. 788

16 és fél hold tanyásföld azonnal. Értekezni: Köntösgátsor 13. 752

Nagyserén 36 hold tanyásföld, hosszabb időre bérbeadó. Honvéd u. 16. szám. 765

Köntösgáton 6 s fél hold tanyásföld, októbertől bérbeadó. Honvéd ucca 16. szám. 764

Bérbeadó Nagyszepesen 30 hold föld. Értekezhetni: Sámsoni út 36. sz. alatt lehet. 805

Tíz hold tanyásföld bérbeadó. Péterfia dűlő 46. Látóképnél. Értekezni lehet: Patai ucca 11. 786

Cca 80 hold ugar s tarló legelő, a város közelében, juhoknak nagyon alkalmas, bérbeadó. Hajó ucca 2. 867

Kiadó 12 hold fekete föld tanvával. Timár u. 37. szám. 840

Fancsikán 17 hold föld haszonbérbe kiadó 7 és fél kilométerre. Értekezhetni: Bocskai-tér 4. 837

ELADÓ FÖLD

Tizenöt hold az Ebesen eladó. Értekezhetni dr. Pécsi és dr. Pan ügyvédeknel, Werbőczy ucca 4 szám alatt. 873

Fancsikán 10 és fél hold tanyásbirtok eladó. Értekezni: Szappanos ucca 13. szám. 781

Eladó Vámospércsi útfélen, Bellegelő 71. sz. 4 és fél hold föld. Értekezni ugyanott. 706

GAZD. ESZKÖZÖK

Kütfűrészt, vízvezeték-szerelést, javítást vállal Kiss kütfűrészes. — Kütszivatnyuk eladók. Nyil ucca 117. 717

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája Werbőczy ucca 8. szám, telefon: 28-26., járásbíró sá» mellett, saját ház.

Eladó házak: Elköltözés miatt hihetetlen alkalmi vétel a Nyilastelepi templom mellett, autóbusz állomásnál Ruyter ucca 72 számú alapincézett négyosztós, nagy verandás, kütűnő téglapépület, gyümölcsös 12 ezerért.

Mester ucca végénél Pozsonyi út 31 D, kettőrendbeli adómentes kütűnő épülettel, nagy gyümölcsös, alkalmi áron nyolcezerötszázért.

Csillag ucca 56. háromszobás, alapincézett kütűnő épület, még további kettő rendbeli lakással, 17 ezerért.

Boldogkert elején. Uszó ucca 12 B. számú kettőszobás családi ház, háromszáznegyven négyzetöglő gyümölcsös 8 ezerért.

Kincseshegy főuccája, Huszár Gál 47. kettőrendbeli lakással, hé ezer pengőért.

Eladó földek: Elepen a Kadarcs-csárda szomszédságában, kövesút mellett 30 hold lepkütűnő fekete föld, bérlete négy mázsa búza, ezerötszáz pengőjével 13. 13 és 5 holdas parcellákban is megvehető.

Stráfkocsi eladó egy, v. kétfogatós fúvott gumival, hentesmintájú, 10 mázsa teherbírású, szép kivitelen, teljesen új — István út 7. 739

Nagy ponyva, lögereblye, 20 soros Melichar vetőgép eladó. Hunyadi ucca 21. szám. 808

Egy használt 2 lovas szekér eladó. Vágóhid ucca 10. sz. „Kati” vendéglő ben. 778

Tejeskocsi, talyiwa használt kocsi eladó. Hatvan ucca 47. 844

Uj szekerek 7—8 sukkozok eladók. Eötvös ucca 18. szám. 847

Használt tejeskannák s tejfűlőző szeparátor, egy lovas tejeskocsi olcsón eladó. Hajó ucca 2. 867

Kaparógép, stráfszekér egylovas, gyümölcs szálítás, vagy hasonló célra alkalmas, eladó. Károly Ferenc József út 21. B. alatt. 821

Aratógép, alighasznált s kifogástalan eladó Úzen ben megtekinthető. Cím: Károly Ferenc József út 21. B. 820

Stráfszekér, fúvott gumis, harminc mázsáig terhelhető, Mocsári Józsefnél, Nagylétán eladó. 605

ELADÓ ÁLLAT

Angora tenyészet eladó. Érdeklődni Hatvan ucca 30. sz. 3-ik lakás. 849

Fajtiszta angora nyulak ketreccel eladók, elköltözés végett, Csapókert, Apponyi ucca 2. 836

Fajtiszta német vizslakölykök eladók. Rákóczi ucca 12. 798

Angora tenyészet eladó. Érdeklődni Hatvan ucca 30. sz. 3-ik lakás. 849

Fajtiszta angora nyulak ketreccel eladók, elköltözés végett, Csapókert, Apponyi ucca 2. 836

Fajtiszta német vizslakölykök eladók. Rákóczi ucca 12. 798

Angora tenyészet eladó. Érdeklődni Hatvan ucca 30. sz. 3-ik lakás. 849

Fajtiszta angora nyulak ketreccel eladók, elköltözés végett, Csapókert, Apponyi ucca 2. 836

Fajtiszta német vizslakölykök eladók. Rákóczi ucca 12. 798

Angora tenyészet eladó. Érdeklődni Hatvan ucca 30. sz. 3-ik lakás. 849

Fajtiszta angora nyulak ketreccel eladók, elköltözés végett, Csapókert, Apponyi ucca 2. 836

Fajtiszta német vizslakölykök eladók. Rákóczi ucca 12. 798

Angora tenyészet eladó. Érdeklődni Hatvan ucca 30. sz. 3-ik lakás. 849

Fajtiszta angora nyulak ketreccel eladók, elköltözés végett, Csapókert, Apponyi ucca 2. 836

Fajtiszta német vizslakölykök eladók. Rákóczi ucca 12. 798

A Debreczen rádióműsora

1940 július 21-től július 28-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK HÉTKÖZNAPOKON BUDAPEST I. MŰSORÁN:

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7: Hírek. Közlemények. Étrend.
Hanglemezek.
10: Hírek.
11.10: Nemzetközi vízj. szolgálat.
12: Harangszó. Himnusz. Időjárás.
12.40: Hírek.
13.20: Időjelzés, időjárás s vízállásj.
14.30: Hírek.
14.45: Műsorismertetés.
15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
16.45: Időjelzés, időjárásjel, hírek.
17: Szlovák és ruszin hírek.
19.15: Hírek.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, (hétfőn s esütőkön eszperantó hírek is).
00.05: Hírek.

KÜLFÖLDI

MAGYARNYELVŰ HÍRSZOLGÁLAT.

- 17.30: Reichsender Böhmen (269.5 m), rövidh. (31 m).
17.50: Pozsony (29.8.8 m).
18.55: Bukarest (364.5 m).
19: Reichsender Böhmen (269.5 m), rövidh. (31 m).
19.55: Róma II. (244.3 m) és Róma RH (21.15 m).
21.15: London National (261.1 m) és rövidhullámon GSA (49.59 m), GRX (30.96 m).
21.15: Bukarest (364.5 m).
22.15: Reichsender Böhmen (269.5 m) rövidh. (31 m).
22.45: Pozsony (298.8 m).
22.45: Belgrád (437.3 m), RH 49.2 m).
22.50: Besztercebánya (755.3).

VASÁRNAP

BUDAPEST I.

Július 21.

- 8: Ébresztő. Szózat. Hanglemezek.
8.45: Hírek.
9: Unitárius istentisztelet a Koháry-uccal templomból. — Prédikál Józán Miklós dr püspöki vikárius.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet mise közben dr Hóka Imre dorogi bányalelkész, Actio Catholica titkára mondja.
11: Evangélikus istentisztelet a bécsi-kaputéri templomból. Prédikál Lukács István győri diakonisszaintézetű lelkész.
12: „Magyar vitézség emléke a déli harangszó.”
12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
13.45: Hírek.
14: Hanglemezek.
15: 1. „Tapasztalatok a gazdasági munkavállalók öregségi biztosítása terén.” Janosó Barna dr OMBI fogalmazó előadása. — 2. Dr L'Éplattentier Imre városi tb. tanácsnok előadása: Közművelődési előadássorozat.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15: Szórakoztató zene. — Játssza a Rádió Szalonzenekara.
17.40: „A nándorfehérvári csata.” — Kecskés Tibor dr előadása.
18.05: Csajkovszkij: a-moll zongorahármas.
18.35: Hangképek a magyar-német válogatott úszó és vízilabda mérkőzéséről. Közvetítés a Nemzeti Sportuszodából. Beszél Pluhár István.
19: „Találkoztam az fróval.” Jávör Pál előadása.
19.15: Hírek.
19.25: „Bob herceg.” Operett három felvonásban. — Szövegét írta: Martos Ferenc, verseit Bakonyi Károly. Zenéjét szerezte Huszka Jenő. Rádiószínpadra alkalmazta Tuchányi István. — Rendező: Kiszely Gyula. A Budapesti

Hangverseny Zenekart vezényli Marthon Géza. Személyek: A királynő — Antal Erzsé; György herceg, a fia (Bob herceg) — Udvardy Tibor; Viktória hercegnő — Viola Margit; Lord Lancaster, gárdakapitány — Littassy György; Pomponius, a herceg nevelője — Maleczky Oszkár; Hopmester — Matány Antal; Tom apó — Solthy György; Annie, a leány — Orosz Júlia, Plumpudding, borbély — dr Dalnok Viktor; Gipsy, fűszeres — Antók Ferenc; Pickwick, kocsmáros — Abonyi Tivadar; Testőrhadnagy — Kompóthy Gyula; Harangozó — R. Tóth József; Fred — Vitéz István; Frim — Kézdy Kovács Antal; Jack — Pető Zoltán; Mary — Szentgyörgyi Gabriella; Elsie Filippi Irén; Testőr — Kovács Imre; Táncmester Pataky Ferenc.

Az I. felv. után: Sporteredmények.
A II. felv. után: Lóversenyeredmények.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
22.10: Közvetítés a Gellért-szállóból. — Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.
23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.20: I. rész: Pátria tánclemezek. — II. rész: Külföldi tánclemezek.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 11—12: Szórakoztató hanglemezek.
12.05—12.35: Közvetítés a Balatonboglári székesfővárosi leventeudulóból. — „Vizitátorban a magyar leventék.”
15.05—15.40: Láng-gépgyári Dalkör. — Vezényel Zsaskovszky József.
19.30: „Egy divatos műfaj.” P. Bertinkey Irma dr előadása a történelmi életrajzról.
20.25: Hanglemezek.
21.10: „Michelangelo Piétá-i”. — Írta Dercsényi Dezső dr. Felolvasás.
21.30: Mozart hangverseny hanglemezeiről.
22: Időjárásjelentés.

KASSA

- 8—11.15: Hanglemezek, hírek, unitárius istentisztelet, majd római katolikus egyházi énekek és szentbeszéd a budapesti Koronázó Főtemplomból. — Átvétel Budapest I-ről.
11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.
11.35: „Erdély hangja.” Költemények és hanglemezek. — A verseket Biró László adja elő.
12.05—12.35: Levente féléra. — Átvétel Budapest II-ről.
Kb. 12.35—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ

BUDAPEST I.

Július 22.

- 10.20: „Apró mesék.” — Írta Kelemen Andor. Felolvasás.
10.45: „Az utolsó magyar nemzeti király.” Írta Vértés József.
12.10: Balalajka-zenekar.
Közben 12.40: Hírek.
13.30: Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
13.30: A Melles Béla zenekar.
16.15: „Ripp-Rónai József.” Írta Csabai István.
17.15: B. Fehér Miklós énekel zongorakísérettel.
17.45: „Az ősi harc meztől a csuka-szürkéig.” Dienes Andor főhadnagy előadása.
18.15: Szelecsényi Ilona és Mindszenty István magyar nóták énekel, kíséri Lovász Ferenc cigányzenekara. — Szelecsényi számai: Belezna Antal: Két gyöngye volt a falunak; Balázs Árpád: Azt mondják, hogy tífélétek; Dankó Pista: Rózsabokorban...; Tejben fürdik az én rózsám — népdal. — Erényi R. Antal: Téged látalak álmaimban; Sándor Jenő: Nem lehet azt parancsolni senkinek. — Mindszentyi számai: Dankó Pista: Volt nekem két ökröm; Népdal: De ki tudám baaa-

szolni; Balázs Árpád: Fa leszek, ha fának vagy virága; Népdalok: Azért, hogy én; Eltört a kutam gémje; Végigmentem az órmódi temetőn; Meg kell a búzának érni; Réten, réten.
19.25: E. Fischer: Az Alpoktól délre — szvit.

19.40: „A Duna magyar szemmel.” — Írta Gál István.

20.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Vojszláv Vucskovics, a magyar-jugoszláv művészecere keretében.

22.10: I. rész: Magyar tánclemezek. — II. rész: Géczy Barnabás zenekarának táncműsorából. III. rész: Külföldi tánclemezek.

23.25: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris és fia cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II.

- 18.45—19.15: „Egy újságíró emlékei.” Vécsey Miklós előadása.
20: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
20.25: A Rádió Szalonzenekara.
21.35: Időjárásjelentés.

KASSA

- 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: „Kültúrlet a Garam-völgyében.” Sági Farkas István előadása.
11.20: Operetréaszlet.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—15.25: Azonos Budapest I. műsorával.
15.25: Hanglemezek.
16.15—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KEDD

BUDAPEST I.

Július 23.

- 10.20: „Hernádpárti legendák.” Szentgyörgyi Elvira előadása.
10.45: Divattudósítás.
12.10: Hanglemezek.
Közben 12.40: Hírek.
13.30: A Chappy-jazz-zenekar.
16.15: „Erdélyiek a magyar közéletben.” Asztalos Miklós dr előadása.
17.15: Pertis Pali cigányzenekara.
17.55: El la liriko de Aleksandro Petófi. Baghy Gyula „Petófi Sándor lírai költészetéből” című eszperantónyelvű előadása — hanglemezekkel.
18.15: A Rádió szalonzenekara.
19.25: H. Grötz Franci srammelegyüttese.
19.45: „Nyári alakok.” Magyar írók nyári rajzai. Baló Elemér előadása.
20.15: Dohnányi Ernő zongorázik.
20.45: „Bátran kell szeetni.” Rádiójáték. Szövegét írta Babay József. Zenéjét szerezte Buday Dénes. Rendező Kiszely Gyula. Május 12. adásunk megismétlése. Személyek: Hell János, gyáros — Kürthy György; Blache leánya Neményi Lili; Bolla Engelberg, a karmester — Udvardy Tibor; Inas — Antók Ferenc; Marienne — Eöry Kató; Lexi — Pethes Ferenc; I. II., III., IV., V., VI., hang — Berkó József; Koltay Gyula; Harasztos Gusztáv; Vízny Béla; Szathmáry Margit és Pataky Ferenc.
22.10: Közvetítés a Valéria-kávéházból. Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.
23.20: Strauss Richard: Don Quijote — szimfónikus költemény.

BUDAPEST II.

- 17.25—17.55: Ruszin hallgatónknak. — 1. „Élet a havasokban.” Írta Kalinov Miklós. Felolvasás. 2. Hanglemezek.
17.55—18.15: Tánclemezek.
18.45—19.15: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
19.15: Magyar nóták és csárdások hanglemezeiről. Én magam sem tudom, hogy mire várok; Tudom, hogy szeretted; Piros bort ittam az este; Ezt a kerek erőt; Udvarom, udvarom; Künn a pusztán szántók-vetek; Kár, kár; Anvám szíve — dal. Messze égen fé-

nyes csillag; Valamit sugok magának! Azt mondják az emberek; Szeretem a kertet; Édesanyám, édesanyám; Sárga a csikó; Putriban lakik a Sári; Ha meguntál kisangyalom szeretni; Jó annak, ki feleséges; Nem megyek el a templomba; Badacsonyi kéknylet; Édesanyám is volt nekem; Szerelmes a nap a holdba; Jó estét kívánok; b) Vékony héja van a piros almának.

20: Hírek, ügétőversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.

20.25: „A fogoly.” Kádár Erzsébet előbeszélése.

20.50: A Mária Terézi I. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.

22: Időjárásjelentés.

KASSA

- 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: „Utazás a gyorskocsin Pestről Kassára.” Vécsey Zoltán dr előadása.
11.25: Magyar nóták és csárdások hanglemezeiről.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
15.25—16.15: A 21-ik honvéd gyalogezred zenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal.
18.45—19.15: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II-ről.

SZERDA

BUDAPEST I.

Július 24.

- 10.20: „Királyi sarjak élete.” Írta Sándor Géza dr.
10.45: „A hosszú élet titka.” Írta Gráf Ernő.
12.10: A Rádió Szalonzenekara.
13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
16.15: „Ázsia földrajzi jelentősége.” — Írta Wehner Józsefné.
17.45: Gémes Irén és Máthé Áron klarinét-hárfa-kettőse.
17.45: „A vadvirágos Mecek.” — Írta Péchy-Horváth Rezső. Felolvasás.
18.15: Gáspár Lajos cigányzenekara.
19.25: „Bohémélet.” Opera négy felvonásban. Zenéjét szerezte Puccini. — Szereposztás: Mimi — Licia Albanese; Musette — Tatjana Menotti; Rodolfo — Gigli; Marcel — Afro Poli; Benoit — Carlo Scattola; Colline — Giulio Baronti; Schanuard — Aristide Baracchi; Alcindoro — Carlo Scattola; Parpingol — Nello Palai. — A milánói Scala ének- és zenekarát Umberto Berrettoni vezényli. (Hanglem.)
A II. felv. után kb. 20.25: Kültügyi negyedóra.
22.10: Közvetítés a margitszigeti Palatinus-szállóból. Weidinger Ede szalonzenekara játszik.
23.20: Közvetítés a városligeti Gundel-étteremből. Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II.

- 19.15: Szórakoztató hanglemezek.
20: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
20.25: „A tabajdi gatyás költő.” Messzöly Gedeon dr előadása.
20.55: Közvetítés a Szeffert-kávéházából. Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál.

KASSA

- 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: Olasz festők, akik másként látják a világot.”
11.20: A Vakok Királydíjas Homérosz énekkarának hanglemezei.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—15.25: Azonos Budapest I. műsorával.
15.25: Hanglemezek.
15.50: Rigó Rezső és Szilárdi László klarinét-cimbalom műsora.
18.15: A Lyra Koszorús Dalkör műsora. Vezényel Stefancsik Tibor.

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST I.

Július 25.

- 10.20: 1. „H. Csuszó András első rossztéménye.” 2. „Buza Ádám kasznárék.” Möricz Pál elbeszélése.
10.45: „Igazságszolgáltatás Texasban ötven évvel ezelőtt.”
12.10: Szudy Nándorné zongorázik.
12.55: Tóth Gabriella énekel zongorakísérettel.
13.30: Iniczky László szalonzenekara.
16.15: Ruszín hallgatóinknak. Dankulinecz Jenő ruszín népdalokat énekel zongorakísérettel.
17.15: Vidák József cigányzenekara.
18: „Utazás a Óceánon háborús időben” Máthé Elek dr előadása.
18.25: A Rádió Szalonzenekara.
19.40: „Híres gorombaságok.” — Írta Ráth-Végh István.
20.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. Közreműködik Marjay Erzsébet és Nagypál László az Operaház tagja. 1. Laurisn Miklós: Ludas Matyi — szvit. 2. Poldini: Farsangi lakodalom; a) Kálmán diák dala; b) Asztali zene. 3. Farkas Ferenc: Capriccio al Hungerese. 4. a) Zakál Dénes: Fellobban a láng; b) Strauss János: Denevér — csárdás. 5. Beliczay Gyula: Magyar Scherzo. 6. a) Erkel: Ária a Bánk bán-ból; b) Dohnányi: Talabér dala a Vajda Torony című dalműből. 7. Székely Imre: XIV. magyar ábránd. 8. Szabados Béla Letéptem a legszebb rózsát. 9. Growald Ernő: Falusi tájak. 10. Lehár: Cigányünnep.
A születésnap kb. 20.50: Lóversenyeredmények.
22.10: Közvetítés a budai Kis Royal-étteremből. Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.
23.25: Táncclemezek.

BUDAPEST II.

- 16.15—16.45: Filmdalok és jazz-számok hangfelvételről.
18.50—19.15: „A Turul-madár.” Írta: Vöncösközy Schenk Jakab dr.
19.40: Liszt: Tasso — szimfónikus költemény.
20: Hírek, lóversenyeredmények, hírek szlovák és ruszín nyelven.
20.25: Táncclemezek.
20.50: „A magyar színészet nevezetes évforduló.” A régi idők krónikáinak előadása.
21.10: Weixelgärtner Egon zongorázik.
21.40: Időjárásjelentés.

KASSA

- 10—11: A zonos Budapest I. műsorával.
11.05: Szlovák hallgatóinknak: „Mikszáth Kálmán, a szlovákok barátja.” Kotocs János előadása.
11.20: Szlovák népdalok és csárdások.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
15.25: „Flatal leányok.” Semetkay József előadása. A verseket Kenéz Lilla adja elő.

PÉNTEK

BUDAPEST I.

Július 26.

- 10.20: „Gyermeknevelés.” Román Istvánné ruszínnyelvű előadása.
10.45: „Mit, mennyit, és mikor együnk?” Írta Barabás Zoltán dr egyetem tanár.
12.10: A Rádió Szalonzenekara. Közben 12.40: Hírek.
13.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllössi Ferenc.
16.15: „Ki volt Orbán Balázs?” Írta Bányai János.
17.15: Szirányi János zongorázik.
17.45: „Egy bábjátékos emlékei.” — Írta Blattner Géza.
18.15: Közvetítés a margitszigeti Tejcsarnokból. Az „Aranyhegedű pályázat hatodik hangversenye. Összeállította Vundele Ferenc, Székesfehérvár, Deák Ferenc u. 19. A 15. hónap zenekar játszik. Vezényel: Seregi Arthur.
Közben 18.40: Sportközlemények.
19.25: Varga Imre magyar nótákat énekel, kíséri Kurina Simi cigányzene-

kara. Dalok: Teghze-Gerber: Népem, népem; Szaucsek István: Amikor majd; Csárdás kis kalapot veszek — népdal; Szávold Richárd: Rózsabimbó, Morvay: Valahol egy kis faluban; Népdalok: Bujdosik a kedves rózsám; De szeretnék rámás csizmát viselni; Zakál Dénes: Én gyönyörűségem; Dajka László: Igyál pajtás; Túl a tiszán — népdal.

20.10: „Haydn Magyarországon.” Előadás hangfelvételről.

22.10: Magyar táncclemezek.

23.20: Közvetítés az Emke-kávéházából. Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II.

19.30: „A tudomány műhelyéből.”

20: Hírek magyar, szlovák és ruszín nyelven.

20.25: Közvetítés az Ostende-kávéházából. A Rajkózenekar muzsikál.

21.30: Időjárásjelentés.

KASSA

10—11: A zonos Budapest I. műsorával.

11.05: „Balassa Bálint.” Bajkó Ilona előadása.

11.20: Hangfelvétel.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

15.25: „Annabál.” Hangfelvétel. Összeállította és a verses összeállításokat írta Friedler József báró.

SZOMBAT

BUDAPEST I.

Július 27.

10.20: „Kétszáz évvel ezelőtt született az első alpesi hegymászó.” (Horace Benedict de Soussure.) Írta Matolay Tibor.

10.45: „Mit nézzünk meg?” A magyar ékköves és pecsétgyűrűket a Nemzeti Múzeumban ismerteti Pásztor Balázsné.

12.10: Suki Tóni cigányzenekara.

13.30: Szórakoztató hangfelvétel.

16.15: 1. „Mese a takarékoságról.” 2. „A pajkos tündérke.” 3. „Máriskó.” — Csongery Ilona meséi.

17.15: Rádióposta.

17.45: Heinemann Sándor jazz-zene-kara.

Közben 18.10: „A kincstári antimonybányászat Csuposomban.” Pantó Dezső m. kir. főbányatanácsos ipartügyi előadása.

18.45: Közvetítés az orosházi aprószálg tartásáról. „Magyar hétköznapiak.” Orosházi piac.

19.25: Farkas Jenő cigányzenekara.

20.15: „Az ismeretlen ellenfél.” Hangjáték három részben. Írta Moly Tamás. Rendező Csanády György. Személyek: Henry Ward — Vándory Gusztáv; Frank Currier — Ungváry László; Lillian Farrel — Balogh Klári; Gifford — Szilassy Gyula; Pincér — Sugár Lajos; Az idegen — Harasztos Gusztáv; Sir Michael — Hajagos Károly.

22.10: Szalonötös. Közreműködik Giuseppe Moretti (ének).

23.20: „Táncoljunk.” Hangfelvétel.

BUDAPEST II.

19.25—19.55: A Földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főelőadója.

20: Hírek, ügétversenyeredmények, hírek szlovák és ruszín nyelven.

20.25: Hangfelvétel. I. rész: Művész-lemézek. II. rész: Szórakoztató lemezek.

21.40: Időjárásjelentés.

KASSA

10—11: A zonos Budapest I. műsorával.

11.05: „Hazai földrajzi néprégék.” — Cseh Mária előadása.

11.20: Szórakoztató hangfelvétel.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

15.25: A szlovák ifjúságnak: „Volt-e cseh-szlovák történelem Trianon előtt?” Pásztor János dr előadása.

15.45: Ambrózy Béla zongorázik.

17.45: „Nyári séta a Bankón.” A közvetítés Kenéz Lilla és Schalkház Lipót vezeti.

19.25—19.55: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II-ről.

Anglia gazdasági központjai

A német-francia fegyverszünet megkötésével a nyugati háború első fázisa befejeződött. Az érdeklődés homlokterébe ismét Anglia került. Németország végig megszállta a csatorna déli partjait és ezzel Anglia olyan közel jutott a német fegyverekhez és annyira ki van téve kikötőire és katonai célpontjaira irányuló légitámadásoknak, sőt a megszállás lehetőségének is, mint a norman hódítás óta sohasem.

Ezekkel az eshetőségekkel kapcsolatban érdemes egy pillantást vetni az angol kikötők forgalmára és az angol iparvidék földrajzi fekvésére. Az angol behozatal értéke ugyanis 80 százalékban hét kikötőre korlátozódik. Ezek között az 1937. év 1027.6 millió font összes behozatala a következő módon oszlott meg: London: 420.5 millió font, Liverpool: 194.2 millió font, Hull 69, Manchester 56.4, Southampton 34.6, Bristol 34.1, Harwich 24.5 millió font. százalékszerűen a ki- és behozatal a következő módon alakul: Az összes behozatal százaléka: London 41.5, Liverpool 18.7, Hull 6.6, Manchester 5.4, Southampton 3.5, az összes kivitel százaléka ugyanezeknél a kikötőknél London 31.2, Liverpool 27.6, Hull 5, Manchester 2.7, Southampton 6.9 százalékarányban alakult.

Ezek a kikötők nem utolsósorban annak a körülménynek köszönhetik a hatalmas jelentőségüket, hogy a legtöbb angol bányázom a tengerpart közelében fekszik. Az angol kiviteli cikkek között első helyen a szén áll, már csak azért is, mert a brit szigeteken nagy

bőséggel előforduló szenet jórészt közvetlenül a bányákból lehet hajóra rakni. Az angol ipar fejlődésében nagy szerepet játszott az is, hogy az ércet lelőhelye Angliában többnyire közvetlenül a széntelepek szomszédságában találhatók. A négy leggazdagabb angol széntelek: Eidinburgh és Glasgow körüli délszkelet széntelepek, melyekből 1938-ban 30.97 millió tonna szenet termeltek ki. Export kikötője Leith körül kétféle ember keresi kenyerét szénbányászással. Sok a hajó- és gépgyári munkás is. Northumberland és Newcastle körüli szén telepek, évtől 45.69 millió tonna hozzáadékkal szerepelnek. Az itt bányászott szén kiváló minősége, meg a pompás közlekedési viszonyok Newcastle és Middlesburg vidéken virágzó vas- és acélpárnak vetette meg az alapját. Emellett ezen a vidéken hatalmas fegyvergyárak, hajógyárak és Billinghamban a legnagyobb angol iparte-telepek találhatók.

Leec melletti közep angol széntelepekhez tartozó telepek 11.4 millió tonna szenet adnak. Ez a bányvidék egyúttal az angol hadsereg legfontosabb szállítójának tekinthető. Dél-Walles széntelepei 34.48 millió tonna szenet adnak. A középangol vidék adja a vasérc-termelésnek több mint 60 százalékát. Híres az angol textilipar, papírgyártás, porcellán és vegyszert gyárak. A nagy angol ipari központok: Manchester, Belfast, Liverpool, Glasgow, Loods, Bradford, London, Woechester, Newcastle.

Anyakönyvi hírek

Születések. Ladnyi István mív. munkás, püspökladány, leány Mária; Molnár Gábor bérllő, Bellegelő 57., fiú László; Mezei Béla építési vállalkozó, Pozsonyi u. 3. d. leány Anna; Hajas Mátyás fm. Bellegelő 99., fiú János; Czene János mív. pályőr, Nagycsere 104. b., fiú László; Farkas Gábor mív. ács s., Csuka u. 21., leány Anna; Asztalan János géplakatos, Márton Kálmán u. 6., fiú Csaba; Iratos József npsz., Irén u. 45., leány Erzsébet; vitéz Béres István m. kir. útmester, Kassa u. 60., fiú Béla; Vértési János, bérllő, Zádor u. 7., fiú János; Szabó István, férfiszabó s. Hortobágyi u. 7., leány Anikó; Kéri József gazdasági cseléd, Pallag 4., leány Aranka; Rácskai József kőműves s., Tegez u. 80., fiú József; Klein Albert, borbélymester, Vámospercs, fiú Ferenc; Pintér Imre fm., Hadházi Zs. telep 5., leány Irén; Weisz Jenő, fűrdőbérllő, József kir. herceg u. 15., fiú György; Földi János gazd. kocsis, Bellegelő 450. fiú László, Tóth György fuvaros, Vulkántelep 7., leány Julianna; Fülöp György mív. munkás, Munkás u. 58., fiú Gábor és Zoltán (ikrek).

Eljegyzések. Illyés István kereskedő, Szotyori u. 34.—Kiss Jolán, Klapka u. 38., Tóth Péter, kőműves-ségéd, Szél u. 23.—Dankó Veronika, Műkepercsi út 68.

Házasságok. Dr Pethő Ferenc m. tisztviselő, Pécel—Varjas Ferdinanda Mária, Rothermere u. 12. Elkán Andor, kereskedő, Kalocsa—Schvartz Klára, Simonffy u. 5. Zöld Mihály mív. segédített, Tokaj—Szilágyi Gizella, Milotai Nyilas u. 4. Forgács Antal, fodrász, Arany János u. 2.—Farágó Julianna ugyanott. Szikszai József kereskedő, Boldogfalva u. 22.—Szoboszlai Rózsa, Nyil u. 29. Király János hentes- és mészárossegéd, Kar u. 29.—Szabó Erzsébet, Honti u. 30. Szalai László, fodrászsegéd, Kincseshegy u. 33.—Báthory Margit, Nyil u. 99. Görgei Alajos, ny. törv. irodaigazgató, Eprekert u. 5.—Hrazdira Ilona, Budapest. Zsáros Mihály mív. tisztv., Ohatpusztaköcs—Nagy Erzsébet, Széchenyi u. 6. Nagy Lajos cipész-mester, Erzsébet u. 43.—K. Bényei Erzsébet, Nádasi út 10.

Halálozások. Péntes Péter ref. 6 éves, Hajdúböszörmény, Harsányi István ref. 37 éves Bellegelő 134. c. Kondás Jánosné g. kat. 30 éves, Penészlek, Szűcs Gábor ref. 46 éves, Bihar-nagybajom. Gaál Géza ref. 63 éves Székelyhadosztály u. 15. Nagy Klára

ref. 67 éves, Csillag u. 108. Darvas Antal r. kat. 55 éves, Miklós u. 45.—Kozma Sándorné g. kat. 44 éves Ruyter u. 18.

Hirdetmény. Ertesítem a város érdekelte szövegbeszámolóit, hogy a szövegbeszámoló részleges mennyiségét a m. kir. Földművelésügyi Miniszter útj. 67.010—1940. sz. rendeletével kat. holdanként 40 kg-ra emelte fel. Az eddig kiutalt és a felment mennyiség közötti kat. holdankénti 10 kg részleges vásárlására jogosító utalvány különbözetet az érdekeltek f. évi augusztus hó 10-ig a városi növényvédelmi irodában (Kossuth u. 2. Gyümölcsstermelők Egyesülete) vehetik át a hivatalos órák alatt.

Hirdetmény. Az Országos Földbirtokrendező Biróság által megváltási eljárás alá volt és korábban juttatott ki-mozdítás folytán a Steinfeld István macesi ingatlanból megváltott 31.858—15. hrszámú 1 kat hold 1100 négyszögöl mezőgazdasági művelés céljait szolgáló ingatlan megüresedett. A fenti ingatlanra igényeiket a városi elsőfokú közigazgatási hatóság földszint 40 számú szobájában, a hivatalos órák alatt f. évi augusztus hó 4-ig terjedő idő alatt mindazok bejelenthetik, akiknek ingatlan szerzési képességét az 1939:IV. tc. nem korlátozza, továbbá akik az 1920:XXXVI. tc. 2. paragrafusa szerint földhöz juttathatók és velük szemben az ugyanezen törvény 3. paragrafusában felsorolt kizáró okok nem forognak fenn. Az igénylő jelentkezése alkalmával hitelt érdemlően köteles igazolni: a saját és családtagjai családi, vagyoni és kereseti viszonyait, ingatlan vagyonát, továbbá azt is, hogy az általa igényelt ingatlan megváltási árának 20 százalékát részére való juttatás esetén egy összegben és készpénzben megfizetni képes, két évnél régebben esedékesse vált köztartozás terhén nyilvántartva nincsen. Igazololandó végül a jelentkezés alkalmával igénylő katonai kitüntetés, esetleg rokkantsága és annak foka is. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy a Vágóhíd u. 10. szám alatt 1 darab ló (Barna pej kanca csillagos kb. 5—6 éves) felügyelet nélkül és gazdátlanul találtott. Az állat a város istállójában (Bethlen u. 39. szám) van gondozás alatt. Ha az igazolt tulajdonosa a közhírrétételtől számított 8 nap alatt az állat átvételére céljából nem jelentkeznél, a gazdátlanul talált állat az 1894:XII. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 48.000—1894. F. M. sz. rendelet 107. paragrafusában foglalt rendelkezések alapján Debrecenben a baromvásártörvény folyó hó 23-án megtartandó marhavásáron fog nyilvános árverésben értékesítettetni.